

Lluís Maria Xirinacs

UNA VISIÓ DEL MÓN

Aquest treball ha estat dissenyat a la intenció dels membres del “CENTRE LEO APOSTEL, at the Vrije Universiteit Brussel in Belgium”, com a prova d’una autèntica simpatia envers el seu compromís molt coratjós. La meva intenció, en aquest precís moment, se centra a presentar una mena d’índex comentat, d’un treball d’investigació continuada des de ja fa més de cinquanta anys i que, en principi, a fe de la meva profunda voluntat, hauria de permetre la plena accessibilitat a *UNA VISIÓ DEL MÓN*, coincidint, en essència, amb la perspectiva global de la meva tesi doctoral: **“Un Model Global de la Realitat”**.

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons

Versió 6.9.2004

UNA VISIÓ DEL MÓN

Lluís M. Xirinacs. Barcelona (20.3.2004 - 8.6.2004)

Carta de presentació.

Una entranyable salutació, companys.

Sóc un home de setanta-dos anys, investigador en solitari d'*UNA VISIÓ DEL MÓN*, (VM) a qui ha vingut en coneixement la vostra tasca esforçada. Som a 2004. El 1997 vaig fer una tesi doctoral de filosofia de la cultura, a la Universitat de Barcelona, titulada "Un Model Global de la Realitat" (MGR). L'escrit vostre que tinc a les mans, *World Views: from fragmentation to integration*, és de 1994! No sé anglès. Me l'han traduït al català, la meua llengua, la llengua de Ramon Llull ("Raymundus Lulius", 1233-1316). Quantes passes endavant no haureu fet de 1994 ençà! Però, davant del que dieu –el treball "es pot allargar dècades"– quina importància tenen deu anys en una tasca tan gegantina com **ens** proposem i que exigeix l'amor, la coherència i l'abnegació de tantes persones de bona voluntat? Veig que ja aleshores us vau posar de ple a la feina. Tot llegint les vostres planes m'he sentit com si us conegués de tota la vida, per la coincidència en els detalls dins del gran tema comú de bastir *UNA VISIÓ DEL MÓN*. Us envio uns apunts genèrics, llargament meditats i suscitats pel gran tema comú. En el vostre escrit, proposeu la formació d'un equip de treball obert a totes les persones inquietes per assentar les bases pluridisciplinàries que haurien de facilitar l'articulació d'un món millor. Desitjo que a hores d'ara ja sigueu un gran equip a l'alçada de les circumstàncies. Personalment i en nom de la Fundació Randa, dedicada a la teoria i aplicacions d'una "Visió Global del Món", que represento, em sento en disposició de col·laborar-hi en la mesura que pugui respondre a les vostres condicions. A la vostra intenció, he desenvolupat una primera part –número 0– d'un esborrany de VM molt general, que d'entrada pot semblar només "salvatge" o "enginyós" –imagino que no és el primer i que n'haureu rebut un munt!-. Crec que el meu intenta reunir les difícils exigències d'una VM, tot i que en una visió, en principi, molt àmplia. Per permetre una visió entenedora del conjunt, a poc a poc el vaig aplicant a territoris més detallats, esmenant contínuament els possibles desequilibris, en vistes a fer aparèixer una visió global. Per servir de referència comparativa davant els vostres avenços, he preferit –he optat vitalment– oferir una VM determinada (sempre provisional) de creació pròpia meua en la qual els crítics es puguin "acarnissar". Deixo a altres, especialment a aquells qui en siguin plenament competents, persones inquietes per l'abast interdisciplinari de la seva especialitat, d'afinar la discussió de les condicions de possibilitat d'una VM. Així doncs, amb la presentació d'aquest compendi d'"Un Model Global de la Realitat" també albiro el privilegi de sotmetre'l a les exigències pluridisciplinàries més radicals. D'entrada, i reafirmant-me en la voluntat d'obrir les portes a tots els vostres requeriments, us lliuro un petit text especialment concentrat, escrit en aquella forma proverbial i arborescent a què ens acostumà L. Wittgenstein en el seu conegut *Tractatus*.

Espero que aquest primer pas sigui l'inici d'una estreta i fraternal col·laboració a fi de poder mostrar-nos mereixedors d'un món més intel·ligent, just i savi.

Moltes gràcies!

Introducció

Aquest treball ha estat dissenyat a la intenció dels membres del “CENTRE LEO APOSTEL, at the Vrije Universiteit Brussel in Belgium”, com a prova d’una autèntica simpatia envers el seu compromís molt coratjós. La meva intenció, en aquest precís moment, se centra a presentar una mena d’índex comentat, d’un treball d’investigació continuada des de ja fa més de cinquanta anys i que, en principi, a fe de la meva profunda voluntat, hauria de permetre la plena accessibilitat a **UNA VISIÓ DEL MÓN**, coincidint, en essència, amb la perspectiva global de la meva tesi doctoral: “**Un Model Global de la Realitat**”.

M’agradaria haver reeixit en la meva preocupació de brindar els meus coneixements en vistes a la creació, la citació, el comentari, la crítica i l’esmena en qualsevol punt precís del discurs, tant en els aspectes més generals com en els de més detall.

Tanmateix, una vegada la feina feta, reflexionant sobre el contingut de la meva exposició, m’adono que m’he deixat portar per la força immanent de la pràctica (1.1.1.4.). Es a dir, la totalitat de la realitat abans que la ment racional se la faci seva i intercali els seus criteris classificadors. En la pràctica, la ment humana no hi figura. Però s’hi troba la font còsmica de la consciència, que es manifesta en forma d’una intuïció primera i universal, que acompanya inseparablement tota la realitat (*cit*, en sànscrit, segons una hipòtesi o creença del pensament oriental). Després de la pràctica apareixen post-intuïcions progressivament més i més definides segons el mètode disjuntiu (*diáiresi* platònica). També pot ben ser que l’inconscient m’hagi guiat per aquest viaranys esperant l’oportunitat d’expressar-me teòricament, segons s’escau a un estudi tant complex, davant una hiperesfera riemanniana i donar prova de la meva convicció que (127.1.) només arribarem a saber alguna cosa mitjançant la visió reflexa que en dona la nostra ment, la “teoria”. La “teoria” pura és un mirall perfecte, sense taques ni arrugues, que frueix de l’estranya capacitat de capturar la llum espontània de la realitat i de fer-la jugar amb ella mateixa. Per consegüent em demano si la meva intenció pot ser ben interpretada a través del meu escrit. Em permeto, però, una observació complementària: (122.3.) s’ha arribat a fer creure que l’interior vivencial només és un fantasma de determinats circuits neuronals (neurals?), que els afectes i els estats d’ànim són pur efecte mecànic d’hormones i neurotransmissors. S’ha esborrat la psíquica que ha estat substituïda per la psicologia i per la psicotècnica. És la reducció del fus d’anàlítica de vivències al d’anàlítica d’estructures.

(Sigui com sigui, visc en la profunda convicció que si un Model no toca les fibres, *strings*, del cor, mai no arriba al cap).

0.- GLOBALÍSTICA

En aquest apartat 0, estudiem la disciplina, encara no d’una manera teòrica general, ans per assaig i error, mitjançant el tractament d’un particular “Model Global de la Realitat” (MGR), que anomenem *Globàlium*, que serà exposat més tard (apartats 1 i 2), i que vol ser una prova, una primera aproximació esquemàtica d’una visió general del món (VM). Treballem, doncs, tot extraient principis generals, a partir de la construcció i de la crítica d’una determinada visió global de la realitat (fig. 0-1).

01.- PRIMERA DEFINICIÓ POLARITZADA DE LA GLOBALÍSTICA:

“Disciplina oberta dedicada a l’estudi de la realitat sencera estudiabile i de l’actuació possible en ella”. Espai onto-lògic (Pràctica – Teoria). La polaritat subjacent a aquesta definició és: Ment - Realitat, o Teoria – Pràctica (TEO – PRA) o Abstracció – Concreció, etc. Veurem que aquesta primera polaritat és insuficient (fig. 0-1, 11, 0-2, 11 i 0-3, 11).

010.- Disciplina:

010.1.- Tractat o instrucció en vista a l’acció. Pot ser ciència, art, doctrina. Pot ser diferent de visió, contemplació, mitologia, situades en l’espai de la llibertat creativa (011.21).

010.11.- Com a tal disciplina nosaltres, ací, la tractarem, dins del gènere literari “doctrina”, amb els subgèneres “aforístic”, “proverbial” o “sapiencial”.

010.12.- Cada paràgraf tindrà un número segons classificació decimal. Malgrat que dita classificació arborescent no serveix per a l’estructura del MGR, ens facilita el tractament de la disciplina, atès que permet, en cada punt, el creixement de noves branques i l’ús de cites directes, encreuades en totes direccions. Es tracta d’una forma encoberta d’hipertext (052.3) més apta per fer entenedora l’estructura constel·lativa del nostre model.

010.13.- Disciplina entre altres disciplines. Tot i que sembli contradictori amb 011, és una disciplina especialitzada, però en generalisme. Però pot també ser generalista una visió del món poètica o mítica.

010.2.- De desenvolupament obert. És una disciplina sempre hipotètica, provisional, millorable, corregible, o canviable. La seva possibilitat de falsació ve de la major o menor amplitud de l’acceptació lliure per causa de la seva utilitat en àmbits, disciplines i cultures diverses.

011.- Dedicada a l’estudi de...

Usem la paraula “estudi” aplicada a la disciplina globalística (no al seu contingut d’àmbit molt més ampli), en el sentit de l’exercici dels quatre mètodes següents, complementaris entre ells. Mètodes d’estudi:

011.1.- Mètode sintètic. És una característica pròpia d’“Un Model Global de la Realitat” (MGR) l’iniciar el procés per la síntesi i acabar-lo per l’anàlisi, al contrari del mètode científic clàssic. Ací cal salvar primer el tot i després, una a una, les parts, compte fet que cada part salvi el conjunt de la resta de parts. El procediment és el de fixar (sempre provisionalment, 010.2) primer els aspectes més generals i després anar **situant** (011.16) els aspectes particulars en la posició relativa més adequada a les referències generals, les quals sostenen i harmonitzen el model.

011.11.- Quan la complexitat de la realitat ho exigeixi, caldrà introduir axiomàticament noves categories o dimensions generals. Però, tot seguint aquell vell principi anomenat la “navalla d’Ocam”, sempre que sigui possible, caldrà que ens esforcem a reduir les noves aportacions especials a conceptes subordinats, dependents de les categories més generals. Entre dos models que expliquin el mateix concepte cal triar aquell que ho explica amb menys categories bàsiques o menys dimensions. En aquest sentit la ciència física és exemplar quan ho explica tot només amb tres (cinc) variables diferents i independents: espai (3D), temps i força. Molt d’esforç històric ha requerit aquesta reducció tan explicativa!

011.12.- Síntesis prematures. L’exigència d’inici sintètic pot provocar la invasió de fàcils síntesis generalistes “enginyoses”, però infecundes, incapaces, després, d’absorbir la complexitat especialitzada del món. Tanmateix, de vegades, en el pensament sintètic salvatge s’hi amaga una gran saviesa que passa desapercebuda als especialistes en l’anàlisi.

011.13.- Fórmules senzilles, sàvies i no reduccionistes. Les grans fórmules unificadores de la ciència són fórmules senzilles i belles (Pitàgores, Dirac). *És probable que la ciència dels sistemes generals arribi a abastar distintes àrees específiques, com l’enginyeria de sistemes, els sistemes en l’art, els sistemes en la filosofia, la metodologia dels sistemes i els sistemes en l’educació... Probablement es buscaran formes i poc ortodoxes de representar els sistemes. Per exemple, es considerarà prometedora el poder dels llenguatges naturals per expressar relacions complexes en formes simples, en molts casos absolutament satisfactòries* (G.J.Klir, Tendencias en la teoría general de sistemas, L.v.Bertalanffy y otros, Alianza Editorial, 3ª ed., Madrid, p.23).

011.14.- Per aquesta raó comencem tot determinant l’objecte o camp de la Globalística (0, 015) amb el concepte de “realitat”, equivalent a “univers”, “món”, “naturalesa”, “totalitat”. Quan les especialitats ens demanin reformar o canviar una categoria bàsica de la VM general, caldrà fer-ho, però parant esment als efectes en les altres parts del conjunt, de manera que una simple disciplina no afecti negativament l’equilibri del tot. Si l’afecta negativament, serà l’hora de mirar si l’equivocada és la disciplina analítica.

011.15.- El fet d’introduir, en la visió conjunta, nous elements més i més analítics, obliga a no pretendre situar-los exactament d’antuvi, els uns respecte als altres i respecte la categoria veïna més important. Cal primer acumular un “núvol de probabilitat” de conceptes afins a l’entorn de cada categoria més assentada en l’espai ontològic. Després, a poc a poc, es va resituant cada concepte respecte els altres veïns. Mitjançant un procés d’assaig i error, cada concepte anirà conquerint la seva posició més i més adequada. A mesura que anirem augmentant el rigor en l’emplaçament, també anirà brollant l’alegria de veure com les noves relacions aparegudes canten per elles mateixes, sovint d’una manera insospitada i lluminosa. Aquest fenomen l’entendem com a valor predictiu de la “màquina”, que comença a donar els seus fruits.

011.16.- La nostra Globalística, complementàriament a l’*Analysis Situs*, nom donat a la topologia pel seu inventor, B. Riemann (a. 1851). *Situs* ll., κείσθαι gr., “situació”, “posicionament” és la setena categoria d’Aristòtil, poc estudiada fins a mitjans del s.XIX. Aquest treball nostre ve a ser una Syntesis Situs: “posició de cada part respecte

del tot” (principi de totalitat). S’acostuma a anomenar principi d’holicitat. En el MGR, reservem la referència a l’holicitat, en un sentit més fort, per a un altre principi que enunciaré més endavant (121.3 Bb).

011.17.- Inici analític. Una altra cosa és que, al llarg de la seva història, les ciències i altres coneixements, a partir de dades fragmentàries han anat assolint síntesis parcials, moltes d’elles d’extremada bellesa i simplicitat. Totes elles poden esdevenir molt útils per bastir una VM general, però mentre no seran plenament integrades en la visió conjunta, en el si del tot, no pertanyeran a la Globalística.

011.2.- Mètode racional.

011.21.- La racionalitat és una opció adaptada a la modernitat occidental. Els models globals, també, podrien expressar-se per altres camins, com el retaule artístic de la Creació de la catedral de Girona, com un *mandala* esotèric budista, com la mítica Cosmogonia d’Hesíode, com la primera pàgina del llibre sagrat de la Bíblia o com el mapamundi dels primitius navegants polinesis.

011.22.- La nostra racionalització actual exigeix aquests tres elements:

011.221.- Conceptualització filosòfico-lingüística. Cal treballar amb conceptes bàsics amb els corresponents i adequats noms de la terminologia (011.221.3).

011.221.1.- La filosofia, coneixement del tot (Aristòtil), en el seu sentit més ampli que inclou savieses ancestrals, orientals, etc., és la candidata més ben situada per a construir la base d’un coneixement integrat. En tota la seva història, cada filòsof malda per segregar les millors i mínimes (011.1) categories bàsiques per explicar el màxim d’anècdotes de la variada complexitat de la realitat. Intenta fer-ho millor que els anteriors, sempre apuntat a la versió definitiva d’un model global únic, que sempre es fa escàpol a l’ambició dels humans.

011.221.2.- La resta de coneixements anirà essent absorbida i posicionada a mesura que la modelització general avança tot anant del general al particular, amb les corresponents correccions en altura o en base. Ciències físiques i humanístiques, arts, cultures i tradicions, oracles i mites, creences i ideologies, conviccions i valors, històries i biografies, elucubracions i contemplacions.

011.221.3.- La lingüística (gramàtica, terminologia, etimologia, semàntica, sintaxi, lògica, matemàtica, pragmàtica...), que posa la paraula o la forma adequada al concepte, es fa imprescindible com a companya de la filosofia. Més encara. El segle XX filosòfic ha sofert un *gir lingüístic* tan acusat que la filosofia actual sembla ser només filosofia del llenguatge. Uns quants filòsofs estan intentant un diccionari enciclopèdic universal on cada terme tingui ben definida la seva posició respecte de tots els altres! Feina gegantina (052.2).

011.222.- La racionalització demana el control exhaustiu de les categories ben situades. Nosaltres optem per un espai geomètrico-informàtic dotat de realitat “física”, dinàmic i vibratori, que requereix una explicació molt acurada que, atès el caràcter sintètic d’aquesta introducció, només podem apuntar en els seus trets més generals.

011.222.1.- Un espai geomètric amb realitat “física” vol ser el substitut provisional de la geometria cerebral de la nostra xarxa de neurones, substrat de la nostra ment, la nostra pissarra i el nostre mirall mental. L’expressió “física” és una metàfora per expressar l’“espai” ontològic a què ens referirem més endavant.

011.222.2.- Dinàmic. Vol ser la font d’incidència de la realitat en el seu coneixement i l’efecte de resistència de la realitat davant l’actuació de la ment sobre ella.

011.222.3.- Vibratori. Ressò harmònic entre ment (instrument: “campana”) i realitat (pulsació: “batal”) en el MGR.

011.222.4.- Aquest espai geomètric permet la corresponent transcripció informàtica per a la gestió de les dades i de les seves relacions.

013.23.- La major part de sistemes produïts al llarg de la història occidental són expressats en el gènere literari “dissertació sobre un tema” (monisme), inclòs en un “llistat de temes” (pluralisme). Plató, excepcionalment, usa el diàleg dramàtic. Nosaltres optem a què el nostre MGR consisteixi en una aplicació o correspondència bijectiva entre categories filosòfico-lingüístiques i figures geomètrico-informàtiques, amb les seves relacions constel·latives i moviments gravitacionals en un “espai” ontològic. Tot seguint una tradició més prima –Pitàgores, Plotí, Escot Eriúgena, R. Llull, la Càbala jueva, els esquemes i l’arquitectònica de Kant, la tectologia de Bogdanov, les Denkformen de Leisegang, la cartografia conceptual de Ryle, les constel·lacions d’Adorno, etc.- optem per relacionar física geomètrica amb filosofia del llenguatge.

011.24.- L’experiència mostra que la racionalitat no és el suprem criteri del coneixement, ans una forma especial amb els seus límits. La Globalística del nostre model és formalment racional. Tanmateix el seu contingut és transracional, amb una transracionalitat premoderna (R. Llull) i postmoderna (T. Adorno: “l’única racionalitat bona és la que s’autocritica”). Un model global, si pretén ser-ho, cal que englobi coses difícils de percebre i d’englobar. No es pot limitar a fer síntesis només lògico-científiques. Cal fer-hi entrar altres formes de coneixement ben diferents (013.13). Cal reformar l’exigència de coherència o prescindir-ne? I, si en prescindim, com presentar un model sense caure en la irracionalitat?

011.3.- Mètode constel·latiu. La nostra geometria, derivada de 011.23, ha optat per ser constel·lativa. Entre monisme uniformador i pluralisme sincrètic optem per l’estructura constel·lativa. Cal humilitat per moure’s entre els dos extrems esmentats.

011.31.- La forma jeràrquica arborescent d’aquest redactat és, evidentment, més aparent que real (010.2). Les cites creuades representen una primera aproximació a l’estructura de constel·lació. Mitjançant aquesta forma arborescent tractem d’explicar la Globalística, no el MGR.

011.32.- A mesura que anirem desenvolupant el model, la forma constel·lativa s’anirà fent més vigorosa. Anirem passant insensiblement de la matriu Globalística al fetus Model Global.

011.33.- En consonància amb aquesta forma general constel·lativa es podran introduir en el seu interior altres estructures no constel·latives especials, però no generals.

011.34.- En la Globalística no hi ha centre, perquè és un espai riemannà (011.435), no hi ha jerarquia ni supremacia, però tampoc no és un mer llistat o una mera juxtaposició de categories independents entre elles. Cal donar raó de totes les múltiples i determinades relacions mútues en el marc d'una topologia, on totes juguen amb totes.

011.35.- Si cal introduir una nova categoria, aquesta, un cop ben situada, val tant com les antigues (equipotència). Hi ha categories bàsiques, certament, i les altres s'explicaran a partir d'elles. Però convencionalment es podrien canviar els rols i capgirar aquesta aparent jerarquia talment que les darreres podrien esdevenir les primeres.

011.36.- La idea de constel·lació assistemàtica, on tot s'aguanta en tot, ve de T.Adorno, en la seva obra *Dialèctica Negativa*, prefigurada per idees de Hölderlin, Kierkegaard i Nietzsche. En física, el californià Geoffrey Chew ha posat en circulació el concepte afí, que ell anomena *bootstrap*.

011.37.- Les relacions entre categories són paratàctiques i no només sintàctiques. Més enllà del subjecte que mana i del predicat que obeeix, de la sintaxi, assumim l'equipotència de la parataxi, on les masses "gravitatòries" conceptuals s'atrauen, se sostenen i s'interinflueixen totes amb totes, autopoieticament, sense negar la major potència de les "coalicions galàctiques" de conceptes de les subconstel·lacions en la constel·lació general, per damunt de la potència d'un concepte pres en solitari

011.38.- W.V.O.Quine (en *La búsqueda del significado*, Valdés Villanueva, Luis Ml., ed. Tecnos, Madrid, 1995) creu que el nostre coneixement, amb el nostre llenguatge, és un sistema (?) constel·latiu, tancat en ell mateix, d'idees amb les seves corresponents paraules, del món, tangent a la realitat per l'experiència i opina que "el nostre propi sistema del món és el millor que de moment podem aglutinar", que "el discurs sobre la veritat suposa una referència tàcita al nostre propi sistema del món", que el mateix passa "amb una determinada llengua" (p.268), que "cal que el contorn del sistema quadri amb l'experiència" i que tenim una "vaga inclinació pragmàtica a reajustar un determinat ramal de la xarxa del coneixement (= del llenguatge), en comptes d'altres, quan intentem acomodar en ell alguna experiència negativa inesperada" (p.242-243), que ens entra per la porta de la pràctica.

011.4.- Mètode tancat. Malgrat que el creixement de la Globalística sigui sempre obert a noves adquisicions irreductibles a les antigues, ja integrades provisionalment (010.2), la tasca de construcció d'una VM ve obligada per la condició de tancament, de definició d'un tot, d'un univers. És un "espai" totalitzador on cada element es veu interpel·lat per tots els altres presents en la constel·lació general. Un model global no deixa res a fora, no té cap punt de fuga. Tot respon a tot. Exigeix el ple exercici de la corresponsabilitat. Els cordons de la bota estan lligats i ben lligats "Fes allò que vulguis, però assumeix-ne les conseqüències". Boomerang, retroacció radical. Doncs, a fora del model global no hi ha fora.

011.41.- Encara que ens ho sembli, estrictament parlant, no hi ha metalingüística. Cal clarificar bé aquest extrem, altrament es generen moltes confusions.

011.411.- La lingüística clàssica distingeix diferents nivells en el llenguatge:

011.411.1.- Nivell zero (N0): la realitat muda tot i que autointuïda.

011.411.2.- Nivell ú (N1): parlar sobre la realitat. Per exemple, descriure la realitat o fer-ne un model. És l'objecte de la lingüística.

011.411.3.- Nivell dos (N2): parlar sobre la parla. Per exemple, descriure un model de la realitat o filosofar sobre el model i les seves característiques. Se l'anomena metalingüística, perquè requereix un llenguatge diferent per parlar sobre el llenguatge.

013.411.4.- Nivell tres (N3): parlar sobre la parla sobre la parla. Seria la metametalingüística. Un procés a l'infinit esdevé possible.

011.412.- En aquesta exposició, fins ara, hem parlat des del nivell 2 (N2). La Globalística parla de VM o de MGR. Sembla per tant metalingüística, com si fos la matriu del model. El model global, contingut –criatura- de la Globalística –matriu-, en canvi, parla de la realitat (i la tracta). Es mou, doncs, en el primer nivell (N1), és lingüístic.

011.413.- Però, a poc a poc, en la mesura que anem avançant, cal anar fent l'esforç mental de considerar el caràcter propi d'un model global. La qualitat peculiar d'aquest model no tolera res al defora d'ell mateix, altrament no seria global. La Globalística, la matriu del model, no pot existir fora del model, si és global. Un model global sempre és matriu d'ell mateix. Això vol dir autopoiesi: autogeneració, aquella qualitat atribuïda a la divinitat, l'aseïtat (*a se ll.*: des de si mateix). A tall d'exemple, fixeu-vos en els acabats dels cistells. Segons l'habilitat dels cistellers, s'amaguen més o menys bé el cap i la cua dels vímetes entremig del teixit del cistell, per a què sembli fet des de dins d'ell mateix, circularment, sense principi ni fi. La circularitat és tancada, inabordable des de fora, autoconstruïda, autopoietica.

011.414.- En la pràctica, quan haurem dissenyat el model global, repassarem aquesta descripció d'allò que és la Globalística i veurem que, per a descriure-la, hem manllevat els elements d'entre algunes de les mateixes categories del model global, a l'entorn de nocions com disciplina, estructura, sistema, origen, principis, utilitat, etc. Mirem el conjunt des d'una part del mateix conjunt. No hi ha, doncs, estrictament metalingüística.

011.42.- El tancament inherent a una visió del món, que aspira a ser integral, a un model de la realitat, que aspira a ser global, no admet punts singulars.

011.421.- Punts singulars són aquells que limiten amb l'“espai exterior”, que, com veurem (011.435), en el nostre model, és inexistent. L'entorn dels punts singulars no és igual que l'entorn del comú dels punts d'un model. El cantell de la taula és mancat de fusta per una de les seves bandes (allà on s'**acaba** la taula), mentre que els punts del mig de la taula tenen fusta a tot llur entorn. Dit d'una altra manera, els punts singulars són fronteres.

011.422.- El procés lingüístic de nivells (013.411) determina un punt singular, que permet la fuga a l'infinit (013.411.4): parlar de parlar de parlar... La teoria de tipus de B.

Russell n'és un exemple. En cap model global no hi cap aquest punt de fuga. No hi ha, doncs, metalingüística. Tot és lingüística: parlar de la realitat.

011.423.- Analitzem amb més detall el procés metalingüístic que hem estat descrivint fins ara. Fem autocrítica. L'aparença de metalingüística és una mena de divinització fantasiosa. El procés es pot descriure així:

011.423.1.- La ment, en l'acte de coneixement, es pensa que es distancia del model per tal d'observar-lo serenament amb independència, des de fora, com si fos l'ull de Déu.

011.423.2.- En realitat és un esforç de desplegament mental elàstic. El model és una geometria física elàstica, capaç de vibrar (011.222). ¿Transversalment (nova tot i que mínima dimensió) o, millor, longitudinalment (no nova dimensió)? La fisicitat del model permet aquesta mena d'elasticitat que permet a la ment creure's situada fora del model, en una dimensió nova. Pensar, ¿no és mirar una cosa des de més enllà de la cosa? L'ull diví per damunt de tot!

011.423.3.- La ment, a més a més, arrossegada per les aparences, no s'adona que amb aquest esforç de desplegament, per tal de situar-se més enllà com a contemplador exterior, tensa i deforma la resta de la realitat contemplada. Ja no veurà la realitat observada, com era abans de contemplar-la (pr. d'indeterminació de W. Heisenberg).

011.423.4.- I tard o d'hora l'àngel serà expulsat del cel i caurà a terra, al mateix lloc d'on es va enlairar o a un altre qualsevol, després de descriure una trajectòria més o menys erràtica. Som davant del replegament mental elàstic.

011.424.- En resum, com hem dit (011.414), l'"aviador" descobrirà que l'única cosa que ha fet, és mirar-se la realitat conjunta modelada, des d'un angle d'aquesta mateixa realitat. Es tracta de la visió del tot des de la part. La fugida, el distanciament, no ha estat escapada cap a fora, ans esllavissament lateral. En el nostre cas, el model que descrivim ha estat contemplat des de la ment, també integrada en la totalitat del model.

011.425.- Només podem parlar de la part observable del model. Resta a la reserva la part observadora (031). Caldrà, per intentar parlar-ne, tot i que sigui indirectament, el llenguatge insinuant de la metàfora poètica. Quan pensem que estem parlant del model en general, en realitat, estem teoritzant sobre el model des del model, i des de la seva categoria "teoria". La Globalística és el "model teòric" o la "teoria del model", sense cap sortida a l'infinit, sense metalingüística.

011.43.- Si resumim tot això que hem exposat arribem a la conclusió (011.42) que en Globalística no pot haver-hi punts singulars. Aquest principi és molt important.

011.431.- Quan en una visió del món hi apareixen punts, línies, zones singulars, no ens trobem davant d'una visió global, ans d'una visió simplement local.

011.431.1.- El model científic del món físic no és un model global. La gran unificació recercada deixa a fora quantitat de realitats que li són necessàries (matriu exterior). Té significatius punts singulars o fronteres inexplicables només des d'ell mateix: l'observador, les constants universals bàsiques (h, c, g, ε,...), el *big bang*, els forats

blancs i negres, etc. El jo de l'observador no pot, per exemple, ésser descrit científicament.

011.431.2.- K. Gödel (1932) demostrà la mateixa cosa respecte dels models lògic-matemàtics. Llur coherència depèn de factors metalògics. No són complets en ells mateixos.

011.432.- Els models parcials limiten els uns amb els altres. Doncs, esdevindrà inevitable que la globalització dels diferents models parcials ens obligui a corregir-los, si més no en llurs zones frontereres, com Einstein es va veure abocat a corregir les nocions clàssiques d'espai, temps, velocitat i massa, atès que calia respectar el límit singular –no deduïble– de la constant de la velocitat de la llum.

011.433.- És molt interessant l'estudi dels límits i l'estudi del veïnatge entre territoris locals o regionals. Són molt interessants els “homes de frontera”. Cal inspirar-s'hi i desenvolupar una nova cultura de “membranes”, inspirada analògicament en l'alta intel·ligència de l'evolució i especialització de les membranes en l'àmbit biològic... “membranes semipermeables”, mig obertes i mig tancades, altament selectives.

011.434.- Les fronteres de territoris de tota mena no globalitzats són essencialment conflictives. En l'àmbit de les cultures humanes, fins ara, és evident que cada predi ha anat a la seva. Metafòricament, cada desenvolupament parcial, des del seu propi angle específic, ha anat orsant contra tot vent, ha anat inexorablement avançant rectilíneament o de pla. En aquests terrenys de ningú, d'angoixa i de solitud, les llances agressives d'uns s'entrecreuen i xoquen amb les llances agressives dels altres. Salten espurnes de foc per tot arreu, les quals provoquen conflictes locals o guerres generalitzades. S'imposa, doncs, un “arrodoniment” correctiu a les vores de cada sistema. S'ha de meditar aquell vell principi que diu: “Tot avanç quantitatiu porta a la llarga un canvi qualitatiu”. Més recte, més recte, més recte porta al precipici. La caiguda és mortal. Fóra millor d'anar virant continuadament, d'anar corregint els imperatius dels nostre ídols respectius, d'anar acomodant-se a les anfractuositats de la realitat complexa. Quanta disciplina d'aquesta no falta als orgullosos regnes de Taifes dels models parcials actuals!

011.435.- ¿Com es pot concebre un model general il·limitat, constituït de models parcials limitats, talment que ell no tingui ni límits ni punts singulars, ni fugues a l'infinit? Només d'una manera: que l'univers sigui tancat. Per consegüent cal abandonar la geometria euclidiana, oberta i recta, i arrecerar-se en alguna geometria com la riemanniana, sense límits, sense punts singulars, sense fugues a l'infinit (011.34).

012.- Dedicada a l'actuació en...

Distingim convencionalment l'actuació de l'acció. L'acció és el dinamisme inherent a tota la realitat; en termes socials, allò que Marx enunciaria com “la praxi espontània del poble”. Aquí, en canvi, amb el terme “actuació”, ens referim només a l'acció derivable de l'estudi de la realitat de la Globalística.

012.0.- Mètodes d'actuació:

012.1.- Mètode sintètic. “Pensar en global per actuar en local”. Actualment, al revés del que diu l'aforisme, la majoria de la gent ha estat formada en àmbits restringits, en cultures i ètnies locals i, en canvi, es veu obligada a decidir i actuar en un món cada cop més globalitzat. Plató avalava el mètode sintètic quan exigia que els magistrats de l'executiu de la ciutat d'Atenes fossin abans bons filòsofs. Cal saber-ho “tot” per encertar en la part. Els físics quàntics diuen el mateix quan afirmen que l'electró, que actua localment en la macrofísica, ve d'una superposició d'“infinits” espais probables de la microfísica. En estil divulgatiu: “cada electró consulta tots els altres electrons de l'univers abans de decidir-se a fer allò que farà”.

012.11.- Procés genèric en vista a l'actuació. En la nostra tradició trobem processos més o menys complets per preparar i produir l'actuació, que Marx resumeix en el famós aforisme: “La praxi dicta la teoria, la teoria dicta la política i la política dicta la praxi”:

012.111.- 1r. pas: Praxi concreta espontània.

012.112.- 2n. pas: Estudi abstracte (Teoria) o programa polític.

012.113.- 3r. pas: Programació estratègica i tàctica, també anomenada política. És més teòrica l'estratègica que la tàctica.

012.114.- i 4t. pas: Actuació concreta utilitària, interessada.

012.12.- Processos comuns d'actuació:

012.121.- L'acció espontània, esmentada en 012 i 012.111 (praxi concreta espontània), resta estancada en el 1r. pas (realitat no mental, 013).

012.122.- L'idealisme prescindeix del 1r. pas i parteix del 2n. (estudi o programa teòrics) (ment, 013.2).

012.123.- El voluntarisme prescindeix del 1r. i del 2n. pas i parteix del 3er. (programació estratègica i tàctica) (ment realitzada, 013.4).

012.124.- Finalment l'activisme parteix del 4t. pas i acaba allà mateix (actuació concreta utilitària interessada) (realitat pràctica, 013.632).

012.13.- Atès que, en Globalística, ens hem elevat de la praxi a la teoria a través de l'estudi (013), la diferència entre l'actuació globalista sintètica i l'actuació tradicional rau en què:

012.131.- segons el mètode clàssic, les decisions es prenen i l'actuació s'executa com a conseqüència d'estudis merament locals o de poca amplitud. Aquesta constatació val tant per a la ciència-tecnològica, com per a la creació legislativa, com per al govern executiu, com, també, per a les sentències judicials.

012.132.- segons el mètode globalista, el coneixement, amb la màxima exhaustivitat possible del conjunt, precedeix i guia la presa de decisions i l'actuació sobre qualsevol

cosa determinada. Diu Agustí d'Hipona: "Pecà Adam i tot el gènere humà". Diu Kant: "Actua de tal forma que la teva actuació pugui esdevenir norma de tot el gènere humà". I, en l'actualitat, ara que se'ns ha desvetllat la consciència ecològica, caldria afegir "i norma de l'univers sencer".

012.2.- Mètode racional. La VM, en el seu conjunt, en Globalística formal, és coherent; no té contradiccions entre unes posicions en el model i unes altres.

012.21.- Però, com hem indicat en 011.24 i en 011.425, el contingut del model abraça coherències i incoherències. Per exemple, diuen significativament els poetes que racionalitzen l'irracional. Cal introduir en el contingut del model i, per tant, en les seves aplicacions pràctiques, realitats i decisions irracionals i transracionals.

012.22.- Tanmateix, formalment, el model és estrictament racional o coherent i, doncs, matematitzable i informatitzable. Això significa que tot ell es pot contemplar des d'un subapartat molt determinat del contingut del model: la racionalitat, la coherència, la lògica.

012.221.- Cada categoria és cada categoria amb el seu caràcter indiscutible i des d'ell tota actuació que se'n derivi serà la pròpia d'aquell caràcter original (principi d'identitat).

012.222.- Entre actuar i no actuar no hi ha terme mig (principi del terç exclòs que diu: entre el sí i el no, no hi ha terme mig).

012.223.- No es pot actuar i no actuar ensems i alhora (principi de no contradicció que diu: una categoria i la seva negació no poden donar-se ensems, alhora i sota la mateixa perspectiva).

012.224.- I en el model el conjunt de totes les categories i de les actuacions que se'n derivin és formalment expressable en llenguatge físico-matemàtic i tractable informàtico-robòticament (principi de coherència o de no contradicció del conjunt que diu: en tot sistema, cap part no pot ser contradictòria amb cap altra).

012.3.- Mètode constel·latiu.- En llatí "salut" té dues formes d'expressió: *salus* i *valetudo*. *Salus* és la base, l'ésser, i ve de la mateixa arrel indoeuropea d'"holístic": el tot ben conjuntat, ben globalitzat. *Valetudo*, que ve de la mateixa arrel que "valor", "valer", "val!", "vàlid", "invàlid", "valent", expressa la força d'actuació que brolla d'una bona salut bàsica.

012.231.- Les categories (estrelles) del model són els valors seleccionats d'entremig de molts valors possibles de la realitat complexa, en vista a l'actuació. Són els punts de referència seleccionats, que ens guien en el mar embravit i turbulent de la vida. Se'n podrien triar d'altres. Caldrà posar-se d'acord. En el nostre model n'hem seleccionat vuit (046).

012.32.- L'essència de la vera Globalística radica en què no resti cap àrea significativa de la realitat sense punt de referència en el model en ordre a la pràctica. Cal que el conjunt de valors de la VM cobreixi el firmament real sencer. El criteri de selecció és

l'universalisme. Per aliena que ens resulti una civilització, cal intentar d'acollir en la VM global aquelles referències que són verament valuoses per a la seva gent. Cal cercar la seva veritat, no la nostra veritat sobre ella.

012.321.- Dintre del sistema de cada civilització o ètnia probablement hi haurà jerarquització axiològica.

012.322.- Tanmateix, cal maldar a fi què el teixit universal prengui forma constel·lativa (democràtica), no jeràrquica (aristocràtica). Altrament, tot seguit apareixerien punts singulars... i la guerra.

012.33.- En vista a programar l'actuació sobre el món, caldrà arribar a una espècie de contracte social o de superpacte confederal global de valors comuns –sempre provisional i revisable o canviable de mutu acord-, a l'estil d'allò que proposa l'escola de Frankfurt (Apel, Habermas) en la seva teoria de l'acció comunicativa. És instructiu que ja Apel funda més el valor en la naturalesa de les coses i Habermas el funda més en les conveniències grupals humanes. Aquesta diferència, quan sortirem de l'àmbit de la nostra civilització nord-occidental, no farà més que aguditzar-se.

012.34.- Aquest contracte objectiu, per a què tingui *valetudo*, (012.3) ha d'ésser fruit d'un consens del subjecte comunitari general (moviment interior de l'home) resultat d'un autèntic diàleg de tots amb tots. Per consegüent, urgeix d'establir una autèntica xarxa cordial, pluridisciplinària, pluridimensional i plurinacional al voltant d'un model global de la realitat on el moviment globalista, que va de la fragmentació a la integració, sigui coratjosament consensuat.

012.341.- Per tal que les passes d'anar cap a aquest “tots amb tots” siguin també “amb tot” a causa de les exigències ecològiques, cal preservar els drets naturals de l'individu humà (Declaració de l'ONU, corregible des de cultures que se senten marginades), els drets dels pobles (ONU), els drets de la humanitat conjunta i els drets de l'univers (les espècies vivents, l'aigua, l'aire, la Terra, etc.). Cal que tot això plegat entri en la constel·lació de categories (*salus*) – valors (*valetudo*).

012.342.- I, finalment, per tal que el diàleg de “tots amb tots” sigui realment efectiu cal recrear, on no hi siguin, segons recomanació del testament de Gandhi, les comunitats intermèdies bàsiques o troncals demòtiques (no polítiques) per a produir voluntat popular unitària, que haurà d'ésser obeïda pels poders polítics si volen ser democràtics. Cal que el món s'organitzi per comunitats de comunitats, segons allò que en els nostres verals, pren els noms de llar, barri, municipi, comarca, regió, país, nació, internació, etc., dialogants a tot nivell mitjançant les corresponents petites assemblees, fins a assolir el consens universal de consensos, fins a arribar a la nació de totes les nacions.

012.4.- Mètode tancat

012.41.- Com que no hi ha metalingüística en la realitat, tampoc hi ha metaaxiologia. Aquell que creu que “el seu valor fonamental” és per sobre del dels altres és un fanàtic orgullós, que, senzillament, mira els altres valors des del seu.

012.411.- No estic dient, com diu Habermas, que tot plegat només és qüestió de conveniències de cada societat i que la tria de la valoració es resol per la via de la democràcia convencional. Com diu Apel, també hi ha conviccions fundades en la realitat metafísica.

012.411.1.- En l'apartat 011.38, recordàvem les paraules de Quine quan deia que “el discurs sobre la veritat suposa una referència tàcita al nostre propi sistema del món”. És una manera de sentenciar que cada comunitat té la seva veritat, com també, que cada comunitat local té el seu bé i el seu mal.

012.411.2.- Tanmateix, l'actuació global exigeix un esforç considerable per relativitzar el “propi” bé al servei del bé més comú, tot transcendent, sense bandejar-los, els nostres ídols. Cal parar gran atenció al fet radical que els nostres ídols són uns arquetips inclassificables que s'allotgen dins l'inconscient de l'individu en el mateix moment de néixer. La intel·ligència els pot reconèixer, però no els pot desallotjar. Si en descartes un, en destapes deu. Doncs, cal viure en pau dins les tradicions de la nostra nació. Només així es pot estimar el món, i renovar-lo.

012.412.- En el tractament pràctic d'aquest problema cal, d'antuvi, col·locar damunt de la taula, no solament els “nostres” valors, ans també aquells “altres” valors estimats per “altres” que són diferents dels nostres. Cal respectar-los i, si pot ser, cal esmerçar-se en comprendre'ls. Deia Gandhi: “tot allò que existeix alguna raó té per existir, i cal cercar-la”.

012.42.- En aquest nivell pràctic, la correlació entre categories pren la forma de corresponsabilitat d'actuacions. En Globalística, cadascú pot tenir el seu sistema de valors local, el seu bé i el seu mal, però no pot desentendre's dels valors dels altres. Un cop establert el “nostre bé”, tendim a fugir a l'infinit i a considerar-lo “el bé absolut”. Per definició d'absolut, mai no podem posseir el bé absolut. La gran ànima (“*mahatma*”), en tot cas, allò que fa és deixar-se posseir per l'Absolut. Això explica que persones tercermundistes, pobres de recursos materials, com el *mahatma* Gandhi, que a més no es volgué moure del seu àmbit ètnic indi, hagin esdevingut en la consciència dels homes de bona fe el paradigma de la revolució universal sostenible.

012.421.- Cal deixar clar que una VM es funda en essència en l'estructura elàstica (135.3) del model i que en la Globalística no hi ha fuga ètica possible. Si el model és tancat, tota actuació acaba retornant al seu origen. Hi ha voltes més o menys llargues segons la importància i transcendència de l'actuació. Però tot reverteix en tot.

012.421.1.- La realitat és una caixa enregistradora inexorable que comptabilitza, una a una, sense deixar-se'n cap, les llavors d'ètica i d'antiètica, que les suma algebraicament i escup, sense contemplacions, els corresponents vectors resultants de pau o de guerra, de felicitat o dolor, de salut o malaltia, de vida o mort, individuals i col·lectius.

012.421.2.- Aquesta justícia ètica inexorable de la realitat, no ens ha de fer escrupolosos. Tots fem incorreccions contínuament, com el conductor de cotxe quan enfila una recta. Cal estar corregint contínuament el rumb. La resultant és un promig entre bé i mal. Allò que cal és tendir al bé del conjunt i això també és pràctica sintètica (012.1) i no merament analítica.

012.422.- D'altra banda, no és suficient el criteri liberal de "qui la fa la paga". En la realitat, els individus som, mal que ens pesi, inextricablement lligats els uns als altres. Sembla que la ignorància d'aquest extrem provoca contínues topades i fins i tot catàstrofes que fan dir a l'ignorant: "això és injust", "la mort de l'innocent no té explicació". Tanmateix jo em malfio de la ignorància i de la innocència. Hi ha una lucidesa en la consciència moral interior que, malgrat els tòpics imperants, ens avisa de tot amb imparcialitat. Això és el *daimon* de Sòcrates o la "petita veu silenciosa" que parlava a Gandhi, com parla a tothom, vulgues no vulgues. Estem massa acostumats a no escoltar-la. Ens acontentem tot fent-nos els sords, mentre "nosaltres" anem bé. Només recordem Sta. Bàrbara quan trona. Però aquest desoïment sistemàtic es paga car i, tard o d'hora, sense remissió, cau aquí o allà la "injustícia flagrant", "la mort d'innocents", etc. El profeta deia: "Tots serem passats pel foc. L'or en sortirà purificat. La palla, cremada".

012.43.- Tots som dins d'una barca aïllada, perduda en les profunditats de l'univers. Doncs estem condemnats a entendre'ns. I la norma és la constel·lativa (012.3). L'equilibri dels diversos valors portarà a la fraternitat universal, la constel·lació de tots amb tots. Però actualment el món és ple de conflictes gravíssims. La lluita de classes és un fet innegable. Molts oprimits resten inexorablement oprimits. La fraternitat encara és un somni. Però la lluita de classes és un fet superable i la fraternitat un ideal assolible. Amb tot, sembla digne i raonable de sotmetre a consideració de la perenne inquietud dels humans aquest imperatiu categòric general: "Dins d'una visió del món, fundada en l'elasticitat de la solidaritat d'un model global de la realitat, assumim el compromís inviolable: Lluitarem contra el fort abassegador mentre siguem febles i contra nosaltres mateixos quan siguem forts".

012.431.- Lluitarem. Allò que no s'ha de fer és rendir-se. No solament és nefast per a un mateix sinó que també per al conjunt. A un cert termini no hi ha mai causes perdudes. El termini depèn de la importància de la causa. Malgrat la persistència de la injustícia i de la desgràcia, cal lluitar amb les armes de la no-violència: aquesta és una veritat essencial. La lluita del poble és essencialment lluita no violenta o no és del poble. L'Estat és la violència i se'n reserva jurídicament el monopoli. Les lleis són per naturalesa coactives. Altra cosa és la recerca del consens. (No parlem de pactes o contractes. Parlem de con-"sentir"). L'executiu és coactiu. Disposa de la força oficial (mal anomenada: "pública"). Els jutges que sentencien en comptes de conciliar són també coactius. Les presons, les multes en són l'exponent. Si el poble actua amb violència, ni que sigui contra el propi Estat, esdevé Estat rebel, contrapoder. Esdevé un poder, si més no, paral·lel. En canvi, si actua no violentament, roman poble, arrel i fonament de tots els poders de l'Estat en una societat verament democràtica. Com? (v. 012.443).

012.432.- Febles units amb els febles contra el fort, quan és abassegador. No posar-se oportunísticament a favor de l'opressor. Engreixaríem el desequilibri. Cal frenar el fort abassegador, que ofega els altres al seu entorn. I l'única solució dels febles és llur unió, sense traïdors ni col·laboracionistes; sense "fugues".

012.433.- Mentre siguem febles. La manca de convicció ens enclota en la feblesa. La lluita convençuda anirà enfortint els febles. La força grollera dels opressors neix de llur mediocritat espiritual. És una assignatura pendent la investigació de la veritat de la

feblesa creixent dels opressors i de la fortalesa creixent dels febles lluitadors forts en l'esperit, apuntada en la dialèctica de K. Marx.

012.434.- I quan siguem forts: no abassegarem, lluitarem contra nosaltres mateixos per a impedir-ho i ens alinearem amb els febles que encara no han assolit el nivell d'igualtat en el concert dels individus i dels pobles.

012.44.- A més de les grans estratègies globals, davant els conflictes, calen les grans tàctiques també globals. Es poden resumir en el paradoxal imperatiu ancestral: "estimaràs el teu enemic".

012.441.- Se sol confondre "estimar l'amic" (cosa que fa tothom amb l'amic) amb "estimar l'enemic". En tots dos casos cal estimar. Però en cap cas es pot confondre amic i enemic. L'enemic, com a tal, mai no és un amic. El diàleg amb l'amic és basat en el principi d'identitat o, com a mínim, de similitud. El diàleg amb l'enemic és basat en el principi de diferència o, fins i tot, de contradicció. Estimar l'amic és cosa fàcil. Se'ns digué fa dos mil anys i encara no acabem ben bé de saber en què consisteix.

012.442.- Dialogar dialècticament amb l'adversari, tot conservant l'amor, és un art difícil. "Consens" no és "contracte". El segon és merament objectiu. El primer requereix la pràctica de l'amor: "sentir el mateix". Gandhi recomanava saber-se posar a les dues bandes del diàleg o, allò que és el mateix, saber-se situar en el punt de vista de l'altre, aprendre a veure les coses "des d'ell". I, millor, veure-les des del col·lectiu de tots dos; no defensar només la pròpia part o la de l'altre, ans la del conjunt de tots plegats. En aquest cas, la reunió canvia radicalment de clima. Els principis de l'actitud dialogant en els participants en qualsevol reunió, per a arribar a consens són:

012.442.1.- 1r.: Cordialitat. Posarem en comú allò que ens uneix. Respectarem les persones en el to i la forma de les nostres intervencions. *Mais l'home*, diu el savi, *est un étrange objet pour l'home, outre que c'est le premier, et le plus proche. Et parce qu'on n'a rien de ce qui importa si on l'effraie, et encore moins si on le tue, voilà Hercule arrêté et réfléchissant. De quelque côté que l'on prenne la question, on arriva toujours à apercevoir que la première pensée fut la pensée du semblable; non pas d'abord pensée de la pensée, mais pensée du pensant. Logos fut le premier nom de la raison.* (Alain p-s pg. 88). I des de llavors, pel que sembla, el Logos ha anat quedant fet miques, pols de nostàlgia; i tanta pols ha enterrat la concòrdia. D'aquí ve que el polsim que hem pogut recollir l'hàgim ordenat dins un **Model**, en forma de conceptes, reobrint una finestra a l'eternitat. Però encara queda viu el cor del **Jo**, el lloc de la tendresa i el coratge, l'òrgan que genera la força de la vida. En aquest lloc sagrat, la cordialitat pren la seva part dels patiments i les joies dels altres i harmonitza els contraris. Aquesta química es diu amor i de la seva gràcia explícita neix la fe, de la qual neix la pregona equidistància entre el coratge i la intel·ligència. Tanmateix és llei de vida que el coratge sigui el valor inamovible que il·lumini la intel·ligència i l'esperit de l'adversari. És evident que els sentits tot sols ens farien traïdors.

012.442.2.- 2n.: Expressió i brevetat. Mirarem d'intervenir per aportar la nostra contribució al consens. Evitarem repeticions i ens cenyirem al tema. Serem concisos en les nostres intervencions. Serem puntuals: el temps dels altres també és sagrat. Cal fer surar en la conversa la simplicitat que tots duem amagada dins el cor. El to cordial

facilita l'expressió més breu i acurada, filla de la simplicitat, que sap mesurar la rauxa del llenguatge.

012.442.3.- 3r.: Disciplina. Respectarem el torn de paraules dels altres, les decisions del conductor de la reunió i les qüestions de procediment acordades. Cal que la virtut de la temperança floreixi en disciplina assumida personalment, l'única disciplina fecunda. La indisciplina sempre és infecunda. L'autodisciplina és la prova que jo mateix em poso per estimular-me a créixer, a madurar en vera democràcia. La indisciplina genera tirans disciplinadors dels altres.

012.442.4.- 4t.: Diàleg. Com mínim, l'altre val tant com jo i cal tendir un pont fàcil entre ell i jo. La distància ens constitueix a cadascú en allò que som de singulars. La comunicació és l'esforç d'alterar-se (fer-se l'altre) sense alterar-se (sense deixar d'ésser ell mateix). Sabrem escoltar amb ànim de comprendre el sentit d'allò que es vol dir més enllà de les paraules (mirarem d'"endevinar l'altre"). Evitarem oposicions sistemàtiques o compulsives i prejudicis.

012.442.5.- 5è.: Ètica. No defensarem només l'interès particular d'un o altre, sinó que perseguirem l'interès comú que funda la comunitat. On hi ha dos en comunió n'hi ha tres: els dos i la persona comunitària, concretada en el bé comú, bé per a tots dos, tot i que pot entrar en conflicte amb el bé per a un de sol. Cal assolir la felicitat pura de saber-se perdre lliurement en el comú.

012.442.6.- 6è. Obertura. Evitarem la crítica destructiva, però no amagarem els problemes i els punts de vista discrepans, que ens poden enriquir i que, amb el temps, poden anar convergint o complementant-se. Obrir els braços i el cor és el signe de l'esperit conciliador. En principi, res ni ningú no resta exclòs. "Molts són els cridats".

012.442.7.- 7è. Tancament. Mirarem d'acabar la reunió amb acords de consens, acceptats per tothom de grat. La nostra llibertat tancada amb la llibertat de tothom, això és el món, així és el ver progrés, dins d'una tanca on som tots cridats. La novetat fa remolí amb el vell costum. Tot tancat com la gerra de l'oli que no pot vessar, car el contingut, UNA VISIÓ DEL MÓN, ha estat lacrat amb el segell de la Justícia i la Pau.

012.443.- La veritat d'un model global de la realitat, també rau en la seva pregona elasticitat, davant dels fets concrets, per socórrer el dolor històric acumulat en la consciència de la humanitat. Cal, també, aprendre l'art pràctic d'estimar l'enemic en la vida concreta, en el bell mig del conflicte punyent. Gandhi n'és el mestre. Farem el potent exercici de superar els reflexos primaris inherents a les imatges incompletes que apareixen tan bon punt ens disposem a actuar. Les tàctiques són:

012.443.1.- 1r. pas: Cooperació amb l'altra part del conflicte (l'enemic). D'antuvi un vot de confiança. Potser ell té la raó i no jo. Cal conèixer empàticament l'adversari. Potser acabarem esdevenint amics i superarem la incomprensió o l'animadversió. *Cooperar* és la manera d'existir i viure en pau amb la naturalesa de les coses. El sol i l'aigua *cooperen*. El seu dualisme genera els núvols i la pluja benaurada. Si el poble és sa, les lleis són necessàriament minses i sanes. La llei bona ve del costum. I aquest, de la llarga *cooperació*. Tant de bo el conflicte es resolgués així, plàcidament! La *cooperació* genera fidelitat i, doncs, coratge. Poble unit mai no serà oprimat. Qui busca,

avui, plens de guerres i de competitivitats, la *cooperació*, l'interès del comú, el programa unitari? La *cooperació* és l'evangeli de la pau.

012.443.2.- 2n. pas: Denúncia. Quan la consciència fa totalment impossible la cooperació, cal *denunciar*, primer en particular, després en grup i finalment en públic, la causa del conflicte, sempre per amor al denunciat. Unes de les formes clàssiques de *denúncia* són les manifestacions, desgraciadament sovint carregades d'acompanyaments i estil violents. Hi ha qui per por de la persecució tem *denunciar*. Cal assumir els riscos que es deriven de la *denúncia*. En el bàndol de l'opressor, quanta gent calla i esdevé còmplice passiu! En el bàndol de l'oprimit, quanta gent calla i va descendint a poc a poc a l'infern de la derrota! El *denunciant* de consciència esdevé testimoni vivent de la injustícia. "Testimoni", en grec, es diu *martyr*. I normalment es martiritza el *denunciant*, es talla la veu incòmoda, es mata el missatger!

012.443.3.- 3r. pas: No cooperació. Un pas més és la no col·laboració amb l'adversari. Pot ser una actitud més o menys radical, proporcionada a la magnitud del conflicte. Cal mesurar aquesta magnitud. És l'estadi més passiu de la no-violència. Amaga el perill de la mera passivitat. I tanmateix pot tenir una força imparable si la *no cooperació* pren una dimensió elevada guiada per la justícia i l'amor. En la societat els poderosos només manen. La feina la fa el poble. Un poble que s'atura desballesta tota la societat. Quan calgui: "No, jo dic no, diguem no. Nosaltres no som d'eixe món". En la novel·la de Manuel de Pedrolo, *Acte de Violència*, l'eslògan de la vaga general que es preconitza diu: "És molt senzill: quedeu-vos tots a casa!". Les orenetes en captivitat ni canten ni mengen ni beuen. Es moren. Això fa que no hi hagi orenetes engabiades. Són formes clàssiques de *no cooperació* la vaga i l'objecció de consciència. Actualment el teixit sòcio-econòmic és tan dens que la *no cooperació* és molt eficaç, transmet un efecte d'aturada en cadena. Però també sol tenir un cost alt per a aquell qui la practica.

012.443.4.- 4t. pas: Desobediència civil. Delinquir intencionadament contra una llei o decret o ordre establerts, per considerar-los injusts i, després, atènyer-se a les conseqüències que se'n deriven. Substituir la legalitat injusta per la legitimitat sadollada. No anar contra les lleis, en general; anar contra una llei en particular quan no és acceptable a la consciència. Cal haver esgotat els altres camins, cal que estigui justificada, cal que no se'n deriven mals majors, cal la voluntat de servir el bé comú, cal acceptar el càstig corresponent a la *desobediència* com tribut al respecte a la llei en general. Però, de vegades, és més virtuós *desobeir* que obeir. Al Tribunal aliat de Nüremberg, els generals alemanys del temps de Hitler adduïen en defensa pròpia el deure de tot militar d'obeir les ordres superiors. On aniria a parar la disciplina si es predicava la *desobediència* a les forces armades? Foren condemnats a mort sense contemplacions. Segons quan, obeir és delictes major.

012.443.5.- 5è. pas: Acció alternativa. "Si no trobes el camí, fes-te'l!". També atenint-se a les conseqüències, cal obrir camí amb noves iniciatives, quan les velles no funcionen. Cal gemegar menys a la vora del camí, en la marginació passiva, i cercar l'*alternativa* adequada a allò que la nostra consciència rebutja. Sempre és més difícil construir que criticar. La millor crítica a una situació o a un sistema que apareixen injusts és la d'intentar dur a la pràctica una solució *alternativa* que sigui realment millor. L'estudi, la imaginació i la voluntat poden arribar a bastir una societat, una economia, una cultura, una educació, una visió parcial o global de la realitat, etc. millors que les vigents, basades en la no-violència. Però ni és tasca fàcil de contingut ni és tasca fàcil pel que fa

a la seva acceptació per part de la situació o del sistema vigents. Allò establert, gairebé sempre, es resistirà amb totes les seves forces per evitar la irrupció d'allò que sigui *alternatiu*. I cal que sempre l'*alternativitat* tracti de fugir de la fàcil marginalitat pantanosa i ocupar no violentament la sempre difícil centralitat, el mig impetuós del corrent del riu de la vida.

013.- (La Globalística (0) és una disciplina dedicada a l'estudi de i a l'actuació en) **la realitat sencera estudiable i assequible a la nostra actuació (R1).**

013.0.- La realitat sencera estudiable constitueix el camp d'estudi i la realitat assequible, el camp d'actuació de la Globalística. És aquesta, doncs, la disciplina generalista per excel·lència. Especialitzada en allò que és general. *Pensem que el savi ho sap tot en la mesura del possible, sense tenir la ciència de cada cosa en particular.* (Aristòtil, *Metafísica*, 982a, 8-9).

013.1.- La realitat total (R0) es divideix en part opaca (R-1), part estudiable i assequible a l'acció (R1) i part estudiadora i activa (R2).

013.2.- Hi ha possiblement una part no estudiable ni assequible (R-1) de la realitat sencera (R0), que és opaca a l'estudi i esquerpa a l'actuació.

013.3.- Hi ha la part estudiable i assequible a l'acció (R1).

013.4.- Hi ha també la part estudiadora i activa (R2), la ment, que tampoc és estudiable ni assequible a l'actuació.

013.5.- I, encara dins de la realitat estudiable i assequible (R1), podem separar la part estudiada i actuada (R3) real-mentalitzada o ontològica que anirà omplint de contingut la disciplina globalística.

013.6.- Una disciplina que estudia el tot (R0) no pot ser mai una disciplina total. La nostra ment és parcial, no pot abraçar-ho tot completament. Quan s'ho creu, incorre en totalitarismes, fanatismes, integritismes o fonamentalismes. La Globalística és una disciplina global, no total. I cal distingir bé entre "totalitat", "especialitat" i "globalitat".

013.61.- "Totalitat" (R0) és la realitat sencera.

013.62.- "Especialitat" és "molt de poc", saber molt d'una part petita de la realitat sencera.

013.63.- "Globalitat" és una especialitat *sui generis*, "poc de molt", saber poc de moltes parts de la realitat. Per tal que la Globalística sigui una disciplina rellevant cal:

013.631.- que les moltes parts estudiades tendeixin a cobrir la màxima amplària de la realitat estudiable (R1),

013.632.- i que aquell poc, que se sap de cada part estudiada, sigui allò més significatiu d'aquella part.

014.- Polaritat: TEORIA – PRÀCTICA (Dialèctica 1)

Parem esment en què hem considerat la realitat sencera (R0) sota una polaritat determinada: la realitat no mental estudiable (R1) i la ment estudiadora (R2); abreviadament som entre els extrems realitat – ment (fig. 0-1, 11, 0-2, 11, 0-3, 11).

014.1.- La realitat sencera així partida o, si més no, exagerada en els dos sentits oposats esmentats, muta els respectius estats inicials:

014.11.- D'una banda, tenim una realitat sense ment (R1)! L'Occident materialista s'hi ha acostumat. L'Orient, no. Veu *cit*, ment, en tot el *sat*, realitat.

014.12.- D'altra banda, tenim una ment sense realitat (R2)! Mirall sense defectes, camp sense joc, pissarra sense figures, forma pura sense contingut, vell desig d'Occident d'arribar a la "teoria de tot", a la "fórmula del camp unificat"; el *logos*, λογος dels grecs o el *verbum* dels llatins.

014.2.- Aquests dos extrems són límits euclidiàns de la Globalística, que treballa amb la realitat mentalitzada (R3) o amb la ment realitzada (id.), en major o menor grau. Valgui la metàfora treta d'un camp gravitatori (Sol – Terra), on "Sol" és la immensa realitat no mental, "Terra" és l'exigua ment desrealitzada i l'espai intermedi és el camp ontològic de la Globalística.

014.3.- Disposem, doncs, de moment, de la següent eina de la Globalística, per a construir un model global de la realitat (MGR) o una visió del món (VM):

014.31.- Un camp rectilini o euclidià unidimensional (D^1) amb un punt mig i amb dos sentits: el real i el mental. Geomètricament és un segment amb dos extrems: realitat (R1) i ment (R2). Es pot considerar, doncs, com un espai euclidià d'una dimensió (E^1). (fig. 0-2).

014.32.- Dins de l'aplicació bijectiva entre geometria i filosofia, que és el model **Globalium**, de la dimensió en direm CERNENT (c). Dels dos sentits ($\pm c$) en direm DISCERNIMENT (+c) o discreció, i CONCERNIMENT (-c) o concreció. Dels extrems respectius d'aquests dos sentits en direm **TEORIA (TEO)** i **PRÀCTICA (PRA)**. (fig. 0-3, 11)

014.33.- Si donem 100 com a valor del segment sencer *CERNENT*, tenim:

(**PRA**) -50% \leq *CONCERNIMENT* (-c) < 0 < *DISCERNIMENT* (+c) \leq (**TEO**) +50%

|-----|-----|

El zero serà NEUTRE, 50% **TEO** i 50% **PRA**
TEO serà 0% **PRA**, 50% NEUTRE i 100% **TEO**
PRA serà 0% **TEO**, 50% NEUTRE i 100% **PRA**.

02.- SEGONA DEFINICIÓ POLARITZADA DE LA GLOBALÍSTICA:

“Tractament adequat de la complexitat”. Espai arquifènic (Noümen – Fenomen). El tema de la profunditat. (fig. 0-1, 12, 0-2, 12, 0-3, 12)

021.- La complexitat.

021.1.- Aquest mot se sol distingir convencionalment del mot complicació.

021.11.- “Complexitat”: el tot indivisible que formen els elements, implicats els uns en els altres, de l’univers.

021.12.- “Complicació”: embolic generat pel desordre estèril o que el genera.

021.2.- En la realitat de la complexitat hi podem distingir dues fases:

021.21.- El fet atòmic elemental (L. Wittgenstein), el focus analític de la nostra atenció, el nostre ara i aquí, allò que ara s’esdevé (esdeveniment). Serà el punt de partida del tractament de la complexitat i en direm “fenomen” (**FEN**).

021.22.- L’enllaç creixent dels fets atòmics fins a abastar l’íntegra complexitat sintètica.

021.23.- El fenomen, el fet elemental sense les seves relacions amb la resta de l’univers és una pura abstracció amb aparença de la més exigent concreció.

021.24.- També la complexitat de l’univers és pura abstracció ideal si se separa de les determinacions dels fets elementals.

022.- Tractament (de la complexitat).

022.1.- Aquest concepte de “tractament” no equival als conceptes de “simplificació” o “reducció”, tot i que els inclou.

022.11.- Quan aquí parlem de “tractament” ens referim a qualsevol solució particular o general possible per mantenir el coneixement i el tractament de la difícil realitat. La seva meta altíssima –la solució general– rau en assolir la unificació plena de la diversitat de la realitat.

022.12.- Quan es parla de “simplificació” o “reducció” ens referim a prescindir d’allò que no ens convé per manejar millor la realitat, per via d’especialització, per via d’abstracció, per via d’il·lusió, per via d’idealització, etc.

022.2.- En el procés de tractament de la complexitat també hi podem distingir dues fases:

022.21.- les visions conjuntes omnicomprensives: judaisme, hinduisme, cristianisme, ateisme, evolucionisme, relativisme, capitalisme, comunisme, anarquisme, misticisme, esteticisme, etc.

022.22.- i la visió sintètica elemental, la solució general (023.11) superadora, no negadora, que anomenarem “noümen” (NOU).

022.23.- Qualsevol de les omnicomprensions sense lligam amb determinació sintètica elemental esdevé fanatisme, fonamentalisme...

022.24.- I també la unió sintètica elemental sense les seves relacions amb el desplegament sintètic esdevé buida de contingut. S'arriba a la unió plena per un camí determinat. I si s'arriba a la fi es descobreixen tots els altres camins que també hi duen. “No considero aliè a mi res d'humà” (Agustí d'Hipona). Podríem afegir “res de l'univers sencer”.

023.- Polaritat: FENOMEN – NOÛMEN (Dialèctica 2)

Si avancem un nou pas en la recapitulació (V. 014.3) que va conformant el nostre model **Globàlium**, hi podem detectar l'aparició d'una nova dualitat polar (FEN – NOU), integrable a l'anterior (**PRA – TEO**). Podem contemplar la realitat total sota aquesta nova polaritat, independent de l'anterior, complexitat aparent del món (**FEN**) i el seu tractament profund (**NOU**). (fig. 0-2, 12, 0-3, 12). Disposem, doncs,:

023.1.- d'un nou camp rectilini unidimensional, d'un segment amb el seu punt mig i amb els seus dos sentits, disposem d'un segon espai d'una dimensió (E^1_2).

023.11.- De la nova dimensió en direm PARENÇA (p). Dels dos sentits ($\pm p$) en direm DESPARENÇA (-p) i APARENÇA (+p). Dels dos extrems en direm respectivament NOÛMEN (**NOU**) i FENOMEN (**FEN**) (fig. 0-3, 12).

023.12.- Si donem valor 100 al segment PARENÇA serà

$$-50\% \leq \text{DESPARENÇA} < 0 \text{ (o } \underline{\text{NEUTRE}}_p) < \text{APARENÇA} \leq +50\%$$

NOU serà 100% **NOU** i 0% **FEN** i viceversa. És clar que hi caben molts graus intermedis.

024.- Superfície plana (E^2)

Si unim aquests resultats amb els de 014.3 veurem que disposem, en el model que anem construint...

024.1.- d'un camp espacial, bidimensional. Suposem convencionalment que els dos segments (014.3 i 023.1) unidimensionals ($\pm c$, $\pm p$) són iguals i valen 100 unitats cadascun.

024.11.- Aquesta igualtat indica filosòficament que es considera igual el grau d'oposició entre els respectius extrems. Aquesta oposició aquí es pren com a màxima.

024.2.- Les dues variables són independents l'una de l'altra. Això, en la geometria analítica cartesiana, se simbolitza mitjançant dues coordenades perpendiculars (ortogonals). Disposem, doncs, com a pissarra bidimensional, de la figura d'un quadrat, espai de dues dimensions E^2 (fig. 0-4).

025.- Circumferència (R^1/E^2).

No podem incloure, segons 011.42, punts singulars, com serien els punts del seu perímetre. Optem per fer una reducció dràstica: només prendrem en consideració la circumferència inscrita, espai lineal, d'una dimensió circular, riemanniana (R^1), bastit en un espai euclidià de dues dimensions (R^1 / E^2).

025.1.- D'ara endavant l'ordinador seguirà treballant euclidianament. Però nosaltres treballarem riemannianament. Ell mesurarà les distàncies pels angles centrals de la trigonometria i nosaltres, per longituds d'arc expressades convencionalment en graus.

026.- Vuit categories CERNENT * PARENÇA

El nou espai se situa dins unes coordenades cartesianes finites CERNENT * PARENÇA (producte cartesià $c * p$), segons l'equació $c^2 + p^2 - r^2 = 0$, on r és el radi que, si donem a la circumferència el valor convencional 1, valdrà $1 / 2\pi$, la qual cosa permet una fàcil informatització.

026.1.- Compta amb quatre sentits o punts cardinals (fig. 0-5, 21):

TEORIA (TEO): globalitat (+, 0), discerniment, discreció.

A 180° de PRA i a 90° de FEN i NOU.

PRÀCTICA (PRA): totalitat (-, 0), concerniment, concreció.

A 180° de TEO i a 90° de FEN i NOU.

FENOMEN (FEN): aparença (0, +), esdeveniment, diversitat.

A 180° de NOU i a 90° de TEO i PRA.

NOÛMEN (NOU): desapareença (0, -), fonament, unió.

A 180° de FEN i a 90° de TEO i PRA.

026.2.- En aquesta circumferència, amb els seus quatre punts cardinals (fig. 5, 21) de la tesi doctoral) de color verd, podem intercalar-hi,

TEO - 45° - ANA - 45° - FEN - 45° - EXP - 45° - PRA - 45° - AMO - 45° - NOU - 45° - SIN - 45° - TEO.

en el punt mig entre cada dos de verds, 4 punts en tinta negra:

ANÀLISI (TEO - ANA - FEN),

EXPERIÈNCIA (FEN - EXP - PRA),

AMOR (PRA - AMO - NOU),

SÍNTESI (NOU - SIN - TEO),

Més endavant (1 i 2) s'explicaran detalladament les diferents categories.

027.- Definicions

El model dóna mecànicament la definició de les noves categories derivades:

ANÀLISI (TEO - FEN): Teoria fenomènica, discerniment de la diversitat: descripció (+, +).

EXPERIÈNCIA (PRA - FEN): Pràctica fenomènica, diversitat concreta: concurrència (-, +).

AMOR (PRA - NOU): Pràctica noümènica, unificació concreta: bé (-, -).

SÍNTESE (TEO - NOU): Teoria noümènica, discerniment unificat: saviesa (+, -).

03.- TERCERA DEFINICIÓ POLARITZADA DE LA GLOBALÍSTICA:

“El globalista és el creador d’un model global”. El tema de la subjectivitat. Espai hipokeímeno-stàtic (Subjecte – Objecte). Globalística i globalista. Som davant d’un nou dualisme (v. 01 i 02) que cal vigilar (fig. 0-1, 13, 0-2, 13 i 0-3, 13).

031.- Subjecte (i Teoria)

D’antuvi haurem d’aprendre a distingir, d’una banda, entre subjecte (SUB) i ment teòrica (TEO) i, d’altra, entre objecte (OBJ) i realitat pràctica (PRA).

031.1.- Sovint, filosòficament, s’han barrejat els conceptes de “subjecte” (SUB) i de “teoria” (TEO). En el nostre model ens convé optar per distingir-los. Kant, que també els distingeix nítidament, els anomena respectivament subjecte empíric (SUB) i subjecte transcendental (TEO).

031.11.- El subjecte empíric (SUB) no és tema d’estudi científic, és l’estudiador i l’actuador, n’és el responsable, el que respon i, per consegüent, el que és lliure, sobirà, independent. És una realitat ben nova, distinta de l’estructura de la dels éssers científics o metafísics. És vivència pura. Ens haurem d’anar acostumant a aquesta ampliació de l’“ontologia”.

031.111.- És també important no confondre el subjecte (SUB) amb la seva identitat o amb la seva identificació. Les identitats i les identificacions són totes objectives. Els subjectes són, per definició, inidentificables. Ells se saben a si mateixos i ells identifiquen les altres persones o coses. La meua identitat constitueix el meu “home-objecte”, mental o real.

031.112.- La noció de “subjecte” és molt més radical. No hi ha prou a considerar-la un mer receptacle de sensacions (subjecte empíric dels empiristes). Capta molt més que les sensacions i, a més, decideix, crea i actua imprevisiblement (contra el parer dels conductistes), i, fins i tot, antiidentitàriament, tot contravenint el principi de no contradicció. La llibertat no és necessàriament la raó (contra Kant).

031.113.- El subjecte (SUB) té ment, però ni té tota la ment (hi ha ment objectiva: la lògica), ni només és ment (és vida, llibertat, sobirania, responsabilitat, psiquisme i misticisme). El subjecte no és in-ert. És l’art suprem de la vida.

031.12.- El subjecte transcendent (TEO)

031.121.- tampoc no és tema d'estudi científic. N'és una seva condició de possibilitat transcendent, com diria Kant. És el reflex virtual de la realitat no mental;

031.122.- i tampoc no és la consciència subjectiva que el fa viure.

031.123.- La ment és el coneixement buit, l'expressió reflexa de la realitat no mental o, si voleu, la multiplicitat d'expressions i de llenguatges possibles de la complexa realitat no mental. Mirall, mirall de miralls. Simulacre de simulacres. Imatge, representació, icona, fantasma, forma pura, continent sense contingut.

031.13.- Potser podríem dir que el subjecte (SUB) és l'entenedor o enteniment agent de la tradició i que la ment (TEO) és l'espècie impresa o l'enteniment pacient de la mateixa tradició.

031.14.- Proposem, segons opció convencional terminològica, a mig camí, entre un i altra, l'espècie expressa de la tradició o consciència pròpiament dita, resultat de l'acció de l'enteniment agent o subjecte sobre l'espècie impresa en l'enteniment passiu o ment (TEO). L'anomenarem "intel·ligència" vivent incontrolable (per oposició a raó freda, computable) o "sentit" (STT), que caldrà, contra el costum usual, distingir acuradament de "significat" (SGT) que és la "raó", estructura mental inert, definitiva d'un concepte o idea, tractable informàticament.

031.2.- El subjecte globalista. És un humà particular individual o col·lectiu. Kant en diu "subjecte empíric" (031.111). Depenent l'individu del seu cervell heretat (estructura genètica del seu cervell) i afaïonat per l'educació (funcionament del seu cervell a través de l'ensinistrament, l'educació, la cultura ètnica) i depenent la societat també de la seva herència històrica (lleis i costums) i de les reaccions obligades per les pressions actuals en vista a la pròpia supervivència. Tot això objectiu, previsible, estudiable. I sobretot, com a subjecte, capaç de triar, d'imaginar, de crear, de sorprendre, d'autoconstituir-se individualment i col·lectivament.

031.21.- La llibertat no és científica, no és estudiable ni previsible i tanmateix cal contemplar-la en un model global i, a més a més, exercir-la, sense reduir-la a l'esclavitud del llibertinatge ("presoners dels capricis"), però tampoc a l'esclavitud de la raó (llibertats aristotèlica i kantiana).

031.22.- La llibertat és un *tertium inclusum* entre l'atzar irracional i la necessitat racional, llei i caos, entre l'ordre i el desordre. La llibertat pot fabricar ordre a partir del desordre tot i ser tan imprevisible com aquest. Entre els tres termes definim un nostre cercle: tres punts, no en línia recta, defineixen una circumferència.

031.221.- Hi ha un atzar relatiu, atzar-per-a-nosaltres, pura necessitat de fons, però irracional per a la migrada capacitat humana (per exemple la previsió meteorològica precisa o la turbulència de les aigües d'un torrent) i un atzar absolut, atzar-en-si, basat en el principi d'incertesa de W. Heisenberg.

031.23.- L'atzar i la necessitat és poden estudiar des de l'objectivitat. A la llibertat li cal la subjectivitat. Heus ací el perquè de la nova i tercera dimensió introduïda (03).

031.24.- La lleï moral és a mig camí entre la llibertat i la necessitat o llei física. Hi ha necessitats que obliguen la llibertat i llibertats que esmicolen la necessitat.

031.25.- Un model global aspira a ser necessari (SGT objectiu) en la forma, però inclou la llibertat (STT subjectiu) en el seu contingut, tant a nivell individual com social.

031.251.- A nivell individual:

031.251.1.- L'herència i l'entorn cultural donen millors o pitjors neurones, major o menor número de neurones i de sinapsis.

031.251.2.- Però la llibertat personal, intransferible, misteri de creativitat, també augmenta o disminueix la funcionalitat del nostre cervell.

031.252.- A nivell social:

031.252.1.- Hi cap l'aristocràcia inexorable, despietada, objectiva i ètica, d'allò que és en sí, dels "universals lingüístics" invocats per K. O. Apel per damunt de totes les convencions. (No es pot votar en parlament el teorema de Pitàgores).

031.252.2.- I hi cap la democràcia imprevisible, sobirana, subjectiva i mística que Habermas demanava, no només per a l'individu o per al grup local, ans també per a la humanitat; allò que en deia "un pacte federal d'idees".

032.- Objecte (i Pràctica).

També, filosòficament, sovint s'han barrejat els conceptes d'"objecte" (OBJ) i de realitat concreta pràctica (PRA).

032.1.- En la Globalística, tal com l'anem dissenyant convencionalment aquí, la realitat pràctica no mental (R1) connecta amb la realitat mental (R3) o model global pel punt de la "pràctica" (PRA) (v. 015.633): 100% de realitat no mental i 0% de ment. És la resistència pura, la força pura que interpel·la la nostra ment i es deixa manipular per ella (R1).

032.11.- Aprofito per recalcar que l'absència de ment no implica foscor o opacitat radical (R-1) (015.3). Tota realitat assequible té de sí mateixa lluminositat pròpia, com també accessibilitat en vista a la pràctica. Els hindús en diuen *cit, citta*, els occidentals intel·ligibilitat i operativitat i nosaltres en diem "evidència", patència (Heidegger) o mostració objectiva, si mira a "signe" (SGE) i "intuïció" subjectiva, si mira a "sentiment" (STM).

032.2.- L'objecte (OBJ), en canvi, malgrat que fou considerat quelcom de primari (PRA) pel realisme ingenu antic, a partir de Kant s'ha demostrat que, si més no, és el resultat complex A) de les aportacions de la realitat no mental (PRA), B) dels esquemes mentals preexistents (TEO) i C) de la síntesi conscient feta pel subjecte (SUB) sobre la

heterogeneïtat i labilitat de les dades sensibles (*sense data*) (FEN). Darrerament, el pensament holístic hi afegeix D) els condicionaments de la resta de realitats ja objectivades (MTF), E) la genètica del concepte de l'objecte (BOS) i F) la influència de la seva socialització (AFI).

033.- Polaritat: OBJECTE – SUBJECTE (Dialèctica 3)

Si fem un pas més en la recapitulació (v.014 i 023), que va conformant el *Globàlium*, podem detectar la introducció d'una nova dualitat polar, (SUB – OBJ) a més a més de les dues anteriors (PRA – TEO i FEN – NOU). Podem contemplar la realitat total sota aquesta nova polaritat independent de les anteriors: estudi i actuació (OBJ) i estudiador i actuador (SUB), globalística i globalista (fig. 0-2, 13).

033.1.- Com a límit subjectiu pensem en el subjecte independent de la seva obra.

033.2.- Com a límit objectiu pensem en el model global independent del seu autor.

033.3.- Veurem com la vida porta a la participació, en major o menor grau, d'aquests dos extrems en la composició del model general.

033.4.- Disposem, doncs,

033.41.- d'un nou camp rectilini unidimensional, això és d'un segment, amb el seu punt mig i amb els seus dos sentits, disposem d'un nou espai d'una dimensió (E^1_3).

033.42.- De la nova dimensió en direm TENSIÓ (t). Dels dos sentits ($\pm t$) en direm INTENSIÓ (-t) i EXTENSIÓ (+t). Dels dos extrems en direm respectivament SUBJECTE (SUB) i OBJECTE (OBJ) (fig. 0-3, 13).

033.43.- Si donem valor 100 al segment TENSIÓ, serà

$-50\% \leq \text{INTENSIÓ} < 0$ (o NEUTRE_t) $< \text{EXTENSIÓ} \leq +50\%$.

SUB serà 100% SUB i 0% OBJ i viceversa. És clar que hi caben molts graus intermedis.

034.- Volum euclidià (E^3)

Si unim els resultats de 014.31, 023.1 i 033.41, veurem que disposem, en el model que anem construint,

034.1.- d'un camp-volum, tridimensional. Suposem convencionalment que els tres segments, 015.631, 023.1 i 033.41, són iguals, valen 100 unitats cadascun.

034.11.- Aquesta igualtat indica filosòficament que es considera igual el grau d'oposició entre els respectius extrems. Aquesta oposició es pren com a màxima.

034.2.- Les tres variables són independents. Això, en la geometria analítica cartesiana, se simbolitza mitjançant tres coordenades perpendiculars (ortogonals). Disposem, doncs, com a pissarra, de la figura d'un cub, espai de tres dimensions E^3 (fig. 0-6).

035.- Superfície esfèrica (R^2/E^3)

No podem incloure, segons 011.435, punts singulars, com serien els punts de la superfície externa. Optem per fer una reducció dràstica: només prendrem en consideració la superfície esfèrica inscrita, espai superficial, de dues dimensions circulars, riemanniana (R^2), dibuixat en un espai euclidià E^3 de tres dimensions (R^2 / E^3).

035.1.- D'ara endavant l'ordinador seguirà treballant euclidianament . Però nosaltres treballarem riemannianament. Ell mesurarà les distàncies pels angles centrals de la trigonometria i nosaltres, per longituds d'arc expressades convencionalment en graus. Per exemple STT estarà a 45° de **TEO**.

036.- Vint-i-sis categories CERNENT * PARENÇA * TENSIÓ

El nou espai se situa dins unes coordenades cartesianes finites CERNENT * PARENÇA * TENSIÓ (producte cartesià: $c * p * t$) segons l'equació: $c^2 + p^2 + t^2 - r^2 = 0$, on r és el radi que, si donem a una circumferència màxima qualsevol el valor convencional 1, valdrà $1 / 2\pi$. Aquest plantejament permet una fàcil informatització. Compta amb vint-i-sis categories. Distingirem les categories cardinals amb el color verd. Les situades equidistants entre dues verdes veïnes les marquem amb color negre. I les situades equidistants entre tres verdes veïnes les marquem amb color roig (fig. 0-7, 31):

036.1.- Disposa de sis sentits o punts cardinals:

TEORIA (**TEO**): globalitat (+, 0, 0), discerniment, discreció.

A 180° de **PRA** i a 90° de **FEN**, **NOU**, **OBJ** i **SUB**.

PRÀCTICA (**PRA**): totalitat (-, 0, 0), concerniment, concreció.

A 180° de **TEO** i a 90° de **FEN**, **NOU**, **OBJ** i de **SUB**.

FENOMEN (**FEN**): aparença (0, +, 0), esdeveniment, diversitat.

A 180° de **NOU** i a 90° de **TEO**, **PRA**, **OBJ** i **SUB**.

NOÛMEN (**NOU**): desparença (0, -, 0), fonament, unió.

A 180° de **FEN** i a 90° de **TEO**, **PRA**, **OBJ** i **SUB**.

OBJECTE (**OBJ**): estructura (0, 0 +), extensió, mecànica.

A 180° de **SUB** i a 90° de **TEO**, **PRA**, **FEN** i **NOU**.

SUBJECTE (**SUB**): vivència (0, 0, -), intensió, consciència.

A 180° d'**OBJ** i a 90° de **TEO**, **PRA**, **FEN** i **NOU**.

036.2.- En aquesta superfície esfèrica podem intercalar entre cada dos punts cardinals veïns vuit punts en tinta negra:

SENTIT (**SUB** – STT - **TEO**),

SIGNIFICAT (**TEO** – SGT - **OBJ**),

SENTIMENT (**SUB** – STM - **PRA**),

SIGNE (**OBJ** – SGE - **PRA**),

METAPSÍQUICA (NOU – MTP – SUB),
 ART (SUB – ART – FEN),
 CIÈNCIA (FEN – CIE – OBJ),
 METAFÍSICA (OBJ – MTF – NOU)

a més a més dels quatre esmentats en 026.2:

ANÀLISI (TEO – ANA – FEN),
 EXPERIÈNCIA (FEN – EXP – PRA),
 AMOR (PRA – AMO – NOU),
 SÍNTESI (NOU – SIN – TEO),

036.3.- En el punt mig entre cada tres de verds hi podem intercalar vuit punts en tinta roja:

ESTÈTICA (EST: TEO – FEN - SUB),
 LÒGICA (LOG: TEO – FEN - OBJ),
 IDEICA (IDE: TEO – NOU - OBJ),
 MÍTICA (MIT: TEO – NOU - SUB),
 PSÍQUICA (PSI: PRA – FEN - SUB),
 TÈCNICA (TEC: PRA – FEN - OBJ),
 ÈTICA (ETI: PRA – NOU – OBJ),
 MÍSTICA (MIS: PRA – NOU - SUB).

037.- Definicions.

El model ens dóna mecànicament les definicions:

037.1.- Definició de catorze categories, en tinta negra, situades entre dues categories (verdes) cardinals veïnes:

ANÀLISI (TEO - FEN): Teoria fenomènica, discerniment de la diversitat: descripció (+, +, 0).
 EXPERIÈNCIA (PRA - FEN): Pràctica fenomènica, diversitat concreta: concurrència (-, +, 0).
 AMOR (PRA – NOU): Pràctica noümènica, unificació concreta: bé (-, -, 0).
 SÍNTESI (TEO – NOU): Teoria noümènica, discerniment unificat: saviesa (+, -, 0).
 SENTIT (TEO – SUB): Teoria subjectiva, discerniment vivencial intel·ligència (+, 0, -).
 SIGNIFICAT (TEO – OBJ): Teoria objectiva, discerniment estructural: raó (+, 0, +).
 SENTIMENT (PRA – SUB): Pràctica subjectiva, vivència concreta: intuïció (-, 0, -).
 SIGNE (PRA - OBJ): Pràctica objectiva, estructura concreta: evidència (-, 0, +).
 METAPSÍQUICA (NOU - SUB): Subjecte noümènic, unificació vivencial: esperit (0, -, -).
 ART (FEN - SUB): Subjecte fenomènic, diversitat vivencial: creació (0, +, -).
 CIÈNCIA (FEN - OBJ): Objecte fenomènic, diversitat estructural: coneixement (0, +, +).
 METAFÍSICA (NOU - OBJ): Objecte noümènic, unificació estructural: creença (0, -, +).

037.2.- Definició de les vuit categories (en tinta roja) situades entre tres punts cardinals veïns:

ESTÈTICA: **EST** (TEO – FEN - SUB): Teoria fenomènica subjectiva, discerniment creatiu, diversitat intel·ligent, descripció de vivències: simulacre (+, -, +).

LÒGICA: **LOG** (TEO – FEN - OBJ): Teoria fenomènica objectiva, discerniment del coneixement, diversitat raonada, descripció objectiva: matemàtica (+, +, +).

IDEICA: **IDE** (TEO – NOU - OBJ): Teoria noümènica objectiva, creença discernida, unificació racional, saviesa estructural: concepte (+, +, -).

MÍTICA: **MIT** (TEO – NOU - SUB): Teoria noümènica subjectiva, discerniment d'esperit, unificació intel·ligent, saviesa vivencial: deliri (+, -, -).

PSÍQUICA: **PSI** (PRA – FEN - SUB): Pràctica fenomènica subjectiva, creació concreta, diversitat intuïtiva, concurrència vivencial: sensibilitat (-, -, +).

TÈCNICA: **TEC** (PRA – FEN - OBJ): Pràctica fenomènica objectiva, coneixement, diversitat evident, estructures concurrents: física (-, +, +).

ÈTICA: **ETI** (PRA – NOU - OBJ): Pràctica noümènica objectiva, creença concreta, unificació evident, bé estructural: necessitat (-, +, -).

MÍSTICA: **MIS** (PRA – NOU - SUB): Pràctica noümènica subjectiva, esperit concret, unificació intuïtiva, bé vivencial: *daimon* (-, -, -).

04.- QUARTA DEFINICIÓ POLARITZADA DE LA GLOBALÍSTICA:

“Des de la llavor primera de tota la realitat fins la seva maduració i el retorn a la llavor”. El tema de la radicalitat. Espai caòtic-còsmic (Plasma – Món). Aquesta quarta polaritat ha estat la més tardana en ser integrada en el model conjunt (fig. 0-1, 14, 0-2, 14, 0-3, 14).

041.- Plasma

De fet la dificultat o la novetat rau en l'extrem “plasma”, “caos”, “llavor primera”. A Occident aquest era un extrem desconegut. Som mundans i ens hem fet experts i amos del món. Només a partir de la Física quàntica (microfísica) hem començat a acceptar que sota els nostres peus s'obre un abisme vertiginós, d'una entitat *sui generis*, que fa de fonament últim de tot allò contingut dins la realitat desenvolupada. Darrere el descobriment de la microfísica, a poc a poc el pensament occidental ha anat reinterpretant altres aspectes de la cultura oriental que s'entenen millor des d'aquest nou enfocament de la física. Podríem parlar de micropsíquica, microètica i micromística, i en general de la regió “micro-“.

041.1.- Cal no confondre la radicalitat de la llavor de l'univers que nosaltres anomenem Plasma (**PLA**) amb la profunditat del Noümen (**NOU**). La unió total de la profunditat noümènica *transcendeix* cada part de la diversitat fenomènica. En canvi l'arrel plàsmica *constitueix* cada part i el tot, com els cromosomes d'un ésser vivent és en cadascuna de les seves cèl·lules i en cadascuna ho té tot.

041.11.- La profunditat noümènica requereix la fusió de les parts fenomèniques. La radicalitat plàsmica és cada una de les parts i el tot en estat “germinal” o el resum de fruit madur de l'arbre del desenrotllament mundà.

041.12.- Una altra forma de veure la diferència és que en cadascun de nosaltres hi ha un camí per transcendir-nos i arribar al nostre fonament per via espiritual o per via metafísica. En canvi el camí cap al plasma és tant curt que, pràcticament, no hi ha camí. Jo ara sóc les meves cèl·lules. Cada una de les meves cèl·lules actuals és els seus àtoms. Cada un dels meus àtoms actuals és les seves molècules. Cada una de les meves molècules actuals és els seus àtoms, i així successivament fins a arribar a una zona pantanosa, el plasma radical que genera i anihila les meves partícules elementals actuals. Aquest plasma, més diluït, és el mateix plasma del Big-bang, de fa quinze mil milions d'anys en l'origen de l'univers.

042.- Món

Però cal també no confondre la diversitat fenomènica (**FEN**) amb el desplegament mundà (**MON**). A Occident hem banalitzat el món, el cosmos. L'equiparem a la suma de totes les variades aparences que subjuguem els nostres sentits i les nostres apetències i això cau dins l'àmbit fenomènic.

042.1.- El fenomen és un esdeveniment en una fira. S'esdevenen mil fets a poc a poc o a una velocitat vertiginosa. Cadascun tracta de suplantar l'altre. Per això parlem de concurrència (031.34). El món és un moment etern, un moment de plenitud en què es troben els fets quotidians dels fenòmens i la gravidesa definitiva del noümen. En l'evangeli es parla de la "plenitud dels temps"..., "el vostre temps sempre és a punt, el meu encara no ha arribat".

042.2.- Com veurem més endavant, el "món" (**MON**) és a mig camí entre el temps (**FEN**) i l'eternitat (**NOU**). A Occident el temps és lineal perquè nega el "camp gravitatori" del noümen (l'eternitat) sobre el trajecte fenomènic de les existències, o el defuig. Orient, sense negar, la linealitat del decurs del temps, el corba, el fa cíclic com els cometes corben llur trajectòria en passar a prop del sol. Cada ésser, cada persona, cada comunitat tenen el seu temps *davant* l'eternitat : inici (α), decurs i fi (ω) . De primer, temps de paciència, temps per a madurar, però no per a malbaratar-lo. El noümen no regala el temps per a què es perdi. Cal donar uns fruits en el seu moment. I tard o d'hora, sobtadament o allargassadament, arriba el temps de la prova, de la ira, del judici, de fer balanç, de passar comptes. Aquest moment final (έσχρατον) és el "món", cosa ben diferent de la descripció (ANA), dispersió (EXP) i distracció (**FEN**) permanent de la vida superficial fenomènica.

043.- Polaritat: MÓN – PLASMA (Dialèctica 4)

Fem un pas més en la recapitulació (v. 015.31, 023, 031.2) que va conformant el **Globàlium**. Podem detectar la introducció d'una nova dualitat polar (**MON – PLA**) al costat de les tres anteriors (**TEO – PRA**, **FEN – NOU**, **OBJ – SUB**). Podem contemplar la realitat total sota aquesta nova polaritat independent de les anteriors: origen o arrel (**PLA**) *versus* fruit o maduresa (**MON**), globalitat inicial i globalitat madurada (fig. 0-2, 14).

043.1.- Com a límit plàsmic pensem en la llavor indiferenciada inicial de la realitat.

043.2.- Com a límit mundà pensem en el desplegament acomplert per la realitat fins a avui.

043.3.- Veurem com la història plena porta a moltes possibles posicions de fet entre aquests dos extrems (fig. 0-8).

043.4.- Disposem, doncs,

043.41.- d'un nou camp rectilini unidimensional, això és, d'un segment, amb un punt mig i amb els seus dos sentits, disposem d'un nou espai d'una dimensió (E^1_4).

043.42.- De la nova dimensió en direm VOLTANT (v). Dels dos sentits ($\pm v$) en direm INVOLUCIÓ (-v) i EVOLUCIÓ (+v). Dels dos extrems en direm respectivament PLASMA (PLA) I MÓN (MON) (fig. 0-3 , 14).

043.43.- Si donem valor 100 al segment VOLTANT, serà

$$-50\% \leq \text{INVOLUCIÓ} < 0 \text{ (o } \underline{\text{NEUTRE}}_v) < \text{EVOLUCIÓ} \leq +50\%.$$

PLA serà 100% PLA i 0% MON i viceversa. És clar que hi caben molts graus intermedis.

044.- Hipervolum euclidià (E^4).

Si integrem els resultats de 014.31, 023.1, 033.41 i 043.413 veurem que disposem, en el model que anem construint...

044.1.- d'un camp-hipervolum tetradimensional que explicarem més endavant (2). Suposem convencionalment que els quatre segments 014.31, 023.1, 033.41 i 043.413, són iguals i valen 100 unitats cadascun.

044.11.- Aquesta igualtat indica filosòficament que es considera igual el grau d'oposició entre els respectius extrems. Aquesta oposició es pren com a màxima.

044.2.- Les tres variables són independents. Això, en geometria analítica cartesiana, se simbolitza mitjançant quatre coordenades perpendiculars (ortogonals). Disposem, doncs, com a pissarra, de la figura d'un hipercub, Espai de quatre dimensions E^4 (fig. 0-9 i 0-10).

045.- Hiperesfera (Volum hiperesfèric) (R^3/E^4)

No podem incloure, segons 011.435, punts singulars, com serien els punts de la superfície externa. Optem per fer una reducció dràstica: només prendrem en consideració el volum hiperesfèric inscrit., espai volumínic, de tres dimensions circulars, riemanniana (R^3), dibuixat en un hiperespai euclidià E^4 de quatre dimensions (R^3 / E^4) (fig. 0-11).

045.1.- D'ara endavant l'ordinador seguirà treballant euclidianament. Però nosaltres treballarem riemannianament. Ell mesurarà les distàncies pels angles centrals de la trigonometria hiperesfèrica i nosaltres per longituds d'arc expressades convencionalment en graus.

046.- Vuitanta categories CERNENT * PARENÇA * TENSIÓ * VOLTANT.

El nou espai se situa dins unes coordenades cartesianes finites CERNENT * PARENÇA * TENSIÓ * VOLTANT (producte cartesià: $c * p * t * v$) segons l'equació $c^2 + p^2 + t^2 + v^2 - r^2 = 0$, on r és el radi que, si donem a les circumferències màximes longitud de valor 1, valdrà $1 / 2\pi$. Aquest plantejament permet una fàcil informatització (fig. 0-12, 0-13, 0-14, 0-15).

046.1.- Compta amb vuit sentits o punts cardinals:

TEORIA (TEO): globalitat (+, 0, 0, 0), discerniment, discreció.

A 180° de PRA i a 90° de FEN, NOU, OBJ, SUB, MON i PLA.

PRÀCTICA (PRA): totalitat (-, 0, 0, 0), concerniment, concreció.

A 180° de TEO i a 90° de FEN, NOU, OBJ, SUB, MON i PLA.

FENOMEN (FEN): aparença (0, +, 0, 0), esdeveniment, diversitat.

A 180° de NOU i a 90° de TEO, PRA, OBJ, SUB, MON i PLA.

NOÛMEN (NOU): desparença (0, -, 0, 0), fonament, unió.

A 180° de FEN i a 90° de TEO, PRA, OBJ, SUB, MON i PLA.

OBJECTE (OBJ): estructura (0, 0, +, 0), extensió, mecànica.

A 180° de SUB i a 90° de TEO, PRA, FEN, NOU, MON i PLA.

SUBJECTE (SUB): vivència (0, 0, -, 0), intensió, consciència.

A 180° d'OBJ i a 90° de TEO, PRA, FEN, NOU, MON i PLA.

MÓN (MON): evolució (0, 0, 0, +), fruit madur, plenitud, perfecció.

A 180° de PLA i a 90° de TEO, PRA, FEN, NOU, OBJ I SUB.

PLASMA (PLA): involució (0, 0, 0, -), llavor primera, origen, inici.

A 180° de MON i a 90° de TEO, PRA, FEN, NOU, OBJ I SUB.

046.2.- Podem intercalar, entre cada dos punts cardinals, vint-i-quatre punts en tinta negra:

ANÀLISI (TEO – ANA – FEN),

EXPERIÈNCIA (FEN – EXP – PRA),

AMOR (PRA – AMO – NOU),

SÍNTESE (NOU – SIN – TEO),

SENTIT (SUB – STT - TEO),

SIGNIFICAT (TEO – SGT - OBJ),

SENTIMENT (SUB – STM - PRA),

SIGNE (OBJ – SGE - PRA),

METAPSÍQUICA (NOU – MTP – SUB),

ART (SUB – ART – FEN),

CIÈNCIA (FEN – CIE – OBJ),

METAFÍSICA (OBJ – MTF – NOU),

CAOS (PRA – CAS – PLA),

CAOVISIÓ (PLA – CAV – TEO),

COSMOVISIÓ (TEO – COV – MON),
 COSMOS (MON – COS – PRA),
 EXACTITUD (MON – EXC – FEN),
 ATZAR (FEN – ATZ – PLA),
 CONFINAMENT (PLA – CFN – NOU),
 COMUNIÓ (NOU – CMN – MON),
 AFINITAT (MON – AFI – OBJ),
 BOSÓ (OBJ – BOS – PLA),
 FELICITAT (PLA – FEL – SUB),
 INTENCIÓ (SUB – INT – MON),

046.3 - En el punt mig (baricentre) entre cada tres de verds, que no estiguin alineats, hi podem intercalar trenta-dos punts en tinta roja:

ESTÈTICA (EST: TEO – FEN - SUB),
 LÒGICA (LOG: TEO – FEN - OBJ),
 IDEICA (IDE: TEO – NOU - OBJ),
 MÍTICA (MIT: TEO – NOU - SUB),
 PSÍQUICA (PSI: PRA – FEN - SUB),
 TÈCNICA (TEC: PRA – FEN - OBJ),
 ÈTICA (ETI: PRA – NOU – OBJ),
 MÍSTICA (MIS: PRA – NOU - SUB).
 PROBABILITAT (PRB: TEO – FEN – PLA),
 PRECISIÓ (PCS: TEO – FEN – MON).
 HARMONIA (HAR: TEO – NOU – MON).
 SUBLIMITAT (SLM: TEO – NOU – PLA),
 TURBULÈNCIA (TRB: PRA – FEN – PLA),
 POLIDESA (POL: PRA – FEN – MON),
 REGNE (RGN: PRA – NOU – MON),
 MAGMA (MGM: PRA – NOU – PLA),
 RARESA (RAR: TEO – OBJ – PLA),
 CONVENCIÓ (CNV: TEO – OBJ – MON),
 ASTÚCIA (AST: TEO – SUB – MON),
 FOLLIA (FOL: TEO – SUB – PLA),
 PRODIGI (PRD: PRA – OBJ – PLA),
 OBLIGACIÓ (OBL: PRA – OBJ – MON),
 DESIG (DSG: PRA - SUB - MON),
 EBRIETAT (EBR: PRA – SUB – PLA),
 ONA (ONA: FEN – OBJ – PLA),
 FUNCIÓ (FUN: FEN – OBJ – MON),
 AGUDESÀ (AGU: FEN – SUB – MON),
 TRÀNSIT (TRS: FEN – SUB – PLA),
 ORGÓ (ORG: NOU – OBJ – PLA),
 ORGANISME (OGN: NOU – OBJ – MON),
 GENI (GEN: NOU – SUB – MON),
 LETARGIA (LET: NOU – SUB – PLA).

046.4.- En el punt mig (baricentre) entre cada quatre de verds, que no estiguin en la mateixa superfície esfèrica, hi podem intercalar setze punts en tinta blava (fig. 0-15):

BELLESA (BEL: TEO – FEN – SUB - MON),
 DETERMINACIÓ (DET: TEO – FEN – OBJ - MON),
 INDETERMINACIÓ (IDT: TEO – FEN – OBJ - PLA),
 GLÒRIA (GLO: TEO – FEN – SUB - PLA),
 DIVINITAT (DIV: TEO – NOU – SUB - MON),
 ARQUETIP (ARQ: TEO – NOU – OBJ - MON),
 ARKHÉ (ARK: TEO – NOU – OBJ - PLA),
 TIÀMAT (TIA: TEO – NOU – SUB - PLA).
 COMUNITAT (COM: PRA – FEN – SUB - MON),
 ECONOMIA (ECN: PRA – FEN – OBJ - MON).
 ACCIÓ (ACC: PRA – FEN – OBJ - PLA).
 PASSIÓ (PAS: PRA – FEN – SUB - PLA),
 ECUMENE (ECU: PRA – NOU – SUB - MON),
 ECOLOGIA (ECL: PRA – NOU – OBJ - MON),
 ÀPEIRON (APE: PRA – NOU – OBJ - PLA),
 AKAIXA (AKA: PRA – NOU – SUB - PLA),

047.- Definicions

En aquest volum hiperesfèric el model ens dóna mecànicament la definició

047.1.- de les vint-i-quatre categories en tinta negra, situades entre dos punts cardinals veïns:

ANÀLISI (TEO - FEN): Teoria fenomènica, discerniment de la diversitat: descripció (+, +, 0, 0).
 EXPERIÈNCIA (PRA - FEN): Pràctica fenomènica, diversitat concreta: concurrència (-, +, 0, 0).
 AMOR (PRA – NOU): Pràctica noümenica, unificació concreta: bé (-, -, 0, 0).
 SÍNTESE (TEO – NOU): Teoria noümenica, discerniment unificat: saviesa (+, -, 0, 0).
 SENTIT (TEO – SUB): Teoria subjectiva, discerniment vivencial: intel·ligència (+, 0, -, 0).
 SIGNIFICAT (TEO – OBJ): Teoria objectiva, discerniment estructural: raó (+, 0, +, 0).
 SENTIMENT (PRA – SUB): Pràctica subjectiva, vivència concreta: intuïció (-, 0, -, 0).
 SIGNE (PRA - OBJ): Pràctica objectiva, estructura concreta: evidència (-, 0, +, 0).
 METAPSÍQUICA (NOU - SUB): Subjecte noümenic, unificació vivencial: esperit (0, -, -, 0).
 ART (FEN - SUB): Subjecte fenomènic, diversitat vivencial: creació (0, +, -, 0).
 CIÈNCIA (FEN - OBJ): Objecte fenomènic, diversitat estructural: coneixement (0, +, +, 0).
 METAFÍSICA (NOU - OBJ): Objecte noümenic, unificació estructural: creença (0, -, +, 0).
 CAOS (PRA – PLA): Plasma pràctic, involució concreta: microcosmos (-, 0, 0, -).
 CAOVISIÓ (TEO – PLA): Plasma teòric, involució abstracta: enigma (-, 0, 0, +).
 COSMOVISIÓ (TEO – MON): Món teòric, involució abstracta: paradigma (+, 0, 0, +).
 COSMOS (PRA – MON): Món pràctic, involució concreta: macrocosmos (-, 0, 0, +).
 EXACTITUD (FEN – MON): Món fenomènic, diversitat evolutiva: acribologia (0, +, 0, +).
 ATZAR (FEN – PLA): Plasma fenomènic, diversitat involutiva: amfibologia (0, +, 0, -).

CONFINAMENT (NOU – PLA): Plasma noümic, unificació involutiva: tancament (0, -, 0, -).
 COMUNIÓ (NOU – MON): Món noümic, evolució unificada: obertura (0, -, 0, +).
 AFINITAT (OBJ – MON): Món objectiu, estructura evolucionada: extensió externa (0, 0, +, +).
 BOSÓ (OBJ – PLA): Plasma objectiu, estructura involucionada: extensió interna (0, 0, +, -).
 FELICITAT (SUB – PLA): Plasma subjectiu, vivència involutiva: confiança (0, 0, -, -).
 INTENCIÓ (SUB – MON): Subjecte mundà, vivència evolutiva: cura (0, 0, -, +).

047.2.- la definició de les trenta-dues categories (en tinta roja) situades entre tres punts cardinals veïns:

ESTÈTICA **EST** (TEO – FEN - SUB): Teoria fenomènica subjectiva, discerniment creatiu, diversitat intel·ligent, descripció de vivències: simulacre (+, -, +, 0).
 LÒGICA **LOG** (TEO – FEN - OBJ): Teoria fenomènica objectiva, discerniment del coneixement, diversitat raonada, descripció objectiva: matemàtica (+, +, +, 0).
 IDEICA **IDE** (TEO – NOU - OBJ): Teoria noümic objectiva, creença discernida, unificació racional, saviesa estructural: concepte (+, +, -, 0).
 MÍTICA **MIT** (TEO – NOU - SUB): Teoria noümic subjectiva, discerniment d'esperit, unificació intel·ligent, saviesa vivencial: deliri (+, -, -, 0).
 PSÍQUICA **PSI** (PRA – FEN - SUB): Pràctica fenomènica subjectiva, creació concreta, diversitat intuïtiva, concurrència vivencial: sensibilitat (-, -, +, 0).
 TÈCNICA **TEC** (PRA – FEN - OBJ): Pràctica fenomènica objectiva, coneixement, diversitat evident, estructures concurrents: física (-, +, +, 0).
 ÈTICA **ETI** (PRA – NOU - OBJ): Pràctica noümic objectiva, creença concreta, unificació evident, bé estructural: necessitat (-, +, -, 0).
 MÍSTICA **MIS** (PRA – NOU - SUB): Pràctica noümic subjectiva, esperit concret, unificació intuïtiva, bé vivencial: *daimon* (-, -, -, 0).
 PROBABILITAT **PRB** (TEO – FEN – PLA): Teoria fenomènica plàsmica, discerniment de la diversitat involutiva: contingència (+, +, 0, -).
 PRECISIÓ **PCS** (TEO – FEN – MON): Teoria fenomènica mundana, discerniment de la diversitat evolutiva: matisació (+, +, 0, +).
 HARMONIA **HAR** (TEO – NOU – MON): Teoria noümic mundana, discerniment unificat evolutiu: Perfecció (+, -, 0, +).
 SUBLIM **SLM** (TEO – NOU – PLA): Teoria noümic plàsmica, discerniment unificat involutiu: magnificència (+, -, 0, -).
 TURBULÈNCIA **TRB** (PRA – FEN – PLA): Pràctica fenomènica plàsmica, diversitat concreta involutiva: agitació (-, +, 0, -).
 POLIDESA **POL** (PRA – FEN – MON): Pràctica fenomènica mundana: concreció en la diversitat evolutiva: habilitat (-, +, 0, +).
 REGNE **RGN** (PRA – NOU – MON): Pràctica noümic mundana, concreció de la unificació evolutiva: paradís terrenal (-, -, 0, +).
 MAGMA **MGM** (PRA – NOU – PLA): Pràctica noümic plàsmica, concreció unificada involutiva: ctònic (-, -, 0, -).
 RARESA **RAR** (TEO – OBJ – PLA): Teoria objectiva plàsmica, discerniment estructural involutiu: anomalia (+, 0, +, -).
 CONVENIÈNCIA **CNV** (TEO – OBJ – MON): Teoria objectiva mundana, discerniment estructural evolutiu: capteniment (+, 0, +, +).

ASTÚCIA **AST** (TEO – SUB – MON): Teoria subjectiva mundana, discerniment vivencial evolutiu: prudència (+, 0, -, +).

FOLLIA **FOL** (TEO – SUB – PLA): Teoria subjectiva plàsmica, discerniment vivencial involutiu: mania (+, 0, -, -).

PRODIGI **PRD** (PRA – OBJ – PLA): Pràctica objectiva plàsmica, concreció estructural involutiva: poders (-, 0, +, -).

OBLIGACIÓ **OBL** (PRA – OBJ – MON): Pràctica objectiva mundana, concreció estructural evolutiva: coacció (-, 0, +, +).

DESIG **DSG** (PRA - SUB - MON): Pràctica subjectiva mundana, concreció vivencial evolutiva: afany (-, 0, -, +).

EBRIETAT **EBR** (PRA – SUB – PLA): Pràctica subjectiva plàsmica, concreció vivencial involutiva: plaer (-, 0, -, -).

ONA **ONA** (FEN – OBJ – PLA): Fenomen objectiu plàsmic, variació estructural involutiva: vibració (0, +, +, -).

FUNCIÓ **FUN** (FEN – OBJ – MON): Fenomen objectiu mundà, variació estructural evolutiva: fisiologia (0, +, +, +).

AGUDESIA **AGU** (FEN – SUB – MON): Fenomen subjectiu mundà, variació vivencial evolutiva: perspicàcia (0, +, -, +).

TRÀNSIT **TRS** (FEN – SUB – PLA): Fenomen subjectiu plàsmic, variació vivencial involutiva: paroxisme (0, +, -, -).

ORGÓ **ORG** (NOU – OBJ – PLA): Noümen objectiu plàsmic, unificació estructural involutiva: forat blanc/negre (0, -, +, -).

ORGANISME **OGN** (NOU – OBJ – MON): Noümen objectiu mundà, unificació estructural mundana: autoconstrucció (0, -, +, +).

GENI **GEN** (NOU – SUB – MON): Noümen subjectiu mundà, unificació vivencial evolutiva: talent (0, -, -, +).

LETARGIA **LET** (NOU – SUB – PLA): Noümen subjectiu plàsmic, unificació vivencial involutiva: hipnosi (0, -, -, -).

047.3.- i la definició de les setze categories (en tinta blava) situades entre quatre punts cardinals veïns:

BELLESA (**BEL**: TEO – FEN – SUB - MON): Teoria fenomènica subjectiva mundana, discerniment variat vivencial evolutiu: elegància (+, +, -, +).

DETERMINACIÓ (**DET**: TEO – FEN – OBJ - MON): Teoria fenomènica objectiva mundana, discerniment variat estructural evolutiu: claredat (+, +, +, +).

INDETERMINACIÓ (**IDT**: TEO – FEN – OBJ - PLA): Teoria fenomènica, objectiva, plàsmica, discerniment variat estructural involutiu: borrositat (+, +, +, -).

GLÒRIA (**GLO**: TEO – FEN – SUB - PLA): Teoria fenomènica subjectiva plàsmica, discerniment variat vivencial involutiu: irradiació (+, +, -, -).

DIVINITAT (**DIV**: TEO – NOU – SUB - MON): Teoria noümènica subjectiva mundana, discerniment unificat vivencial evolutiu: demiürg (+, -, -, +).

ARQUETIP (**ARQ**: TEO – NOU – OBJ - MON): Teoria noümènica objectiva mundana, discerniment unificat estructural evolutiu: cosmologia (+, -, +, +).

ARKHÉ (**ARK**: TEO – NOU – OBJ - PLA): Teoria noümènica objectiva plàsmica, discerniment unificat estructural involutiu: cosmogonia (+, -, +, -).

TIÀMAT (**TIA**: TEO – NOU – SUB - PLA): Teoria noümènica subjectiva plàsmica, discerniment unitiu vivencial involutiu: mare universal ideal (+, -, -, -).

COMUNITAT (**COM**: PRA – FEN – SUB - MON): Pràctica fenomènica subjectiva mundana, concreció variada vivencial mundana: convivència (-, +, -, +).

ECONOMIA (ECN: PRA – FEN – OBJ - MON): Pràctica fenomènica objectiva mundana, concreció variada estructural evolutiva: empresa (-, +, +, +).
 ACCIÓ (ACC: PRA – FEN – OBJ - PLA): Pràctica fenomènica objectiva plàsmica, concreció variada estructural involutiva: empenta (-, +, +, -).
 PASSIÓ (PAS: PRA – FEN – SUB - PLA): Pràctica fenomènica subjectiva plàsmica, concreció variada vivencial involutiva (-, +, -, -).
 ECUMENE (ECU: PRA – NOU – SUB - MON): Pràctica noümènica subjectiva mundana, concreció unitiva vivencial mundana: ànima comuna (-, -, -, +).
 ECOLOGIA (ECL: PRA – NOU – OBJ – MON): Pràctica noümènica objectiva mundana, concreció unitària estructural mundana: solidaritat (-, -, +, +).
 ÀPEIRON (APE: PRA – NOU – OBJ - PLA): Pràctica noümènica objectiva plàsmica: “pasta” elemental (-, -, +, -).
 AKAIXA (AKA: PRA – NOU – SUB - PLA): Pràctica noümènica subjectiva plàsmica, concreció unitiva vivencial involutiva: abandó (-, -, -, -).

05.- FUNCIÓ DE LA GLOBALÍSTICA:

050.- Globalística aplicada:

050.1.- Tots els models globals són provisionals (hipotètics) i en perpètua correcció i millorament.

050.2.- Quan més a l’inici es troba el desenvolupament d’un model global, menys pot resoldre qüestions d’especialistes, només resol (i provisionalment) qüestions generals. Els primers mapes de la humanitat foren molt defectuosos, però anaren perfeccionant-se paulatinament.

050.3.- No vol ser un sistema filosòfic, ans un marc o un camp que intenti incloure’ls tots, amb major o menor fortuna. Equival a allò que representa un piano enfront de les diferents peces que s’hi puguin executar.

050.4.- Si el model és encertat esdevé com un mapa geogràfic i de carreteres, que no substitueix la realitat però que en remarca les ciutats notables i les relacions interurbanes.

050.5.- Pot donar peu a alimentar Gabinets d’Orientació Filosòfica, paral·lels als que ja abunden, d’orientació psicològica o mèdica.

050.6.- Pel fet d’ésser “trans-“, facilita també el diàleg “inter-“: generacional, jeràrquic, classista, ètnic, civilitzatori, disciplinari, ministerial, professional, religiós i amb la marginalitat o l’alternativitat.

050.7.- Cal que marqui molts camins per passar d’una realitat a una d’oposada.

050.8.- Ací només insinuarem algunes funcions d’entre les moltes possibles de la Globalística.

051.- Funció modeladora:

Pot funcionar bé en vista a construir una ciència que podríem anomenar Modelologia, auxiliar de la Globalística.

051.1.- Calen versions senzilles per a ús comú –talment com feu Ramon Llull amb la seva *Ars Brevis*- i caldrà anar fent versions molt més sofisticades per a ús d'especialistes –com també feu Ramon Llull amb la seva *Ars Magna*- . El coneixement d'alguna versió senzilla pot ser útil per a tothom, talment com tenir un mapa mundial.

051.2.- No és la mateixa cosa presentar un model global general i neutre que presentar la globalitat vista des d'una categoria o perspectiva determinada. En aquest cas totes les altres categories resten tenyides de la triada com a observatori del tot del model. La neutralitat esmentada és de difícil (o impossible?) consecució. O som materialistes o espiritualistes, o idealistes, o subjectivistes, etc.

051.3.- Un model global encertat comença a fer possible la superació de la paradoxa de la intraduïbilitat intercultural. Cal arribar a la noció de “camp” (050.3) subjacent on es poden dibuixar les constel·lacions de conceptes-clau que defineixen diferents cultures i estudiar-ne les correlacions, coincidències, superposicions parcials o totals, etc.

052.- Funció lingüística:

Tracta amb eficàcia munió de problemes suscitats modernament en el camp de la lingüística i de la seva filosofia.

052.1.- Utilitat terminològica. Cal que es doti d'un sistema de “distàncies” conceptuals el més precís possible. Cada concepte ve definit pels conceptes veïns. Cal que es trobi el lloc determinat dels diferents afins d'un concepte a l'entorn d'ell.

052.2.- Acomplir un desig permanent en el món actual, un model global adient permetrà la construcció d'un diccionari o d'una enciclopèdia universals on cada terme sigui unívoc i sigui relacionat amb tots els altres termes del “thesaurus” amb la distància i direcció fixades (!) (011.221.3).

052.3.- Això permetrà l'ús generalitzat de l'hipertext (010.12).

052.4.- També permetrà facilitar la traducció material entre idiomes.

052.5.- I la “traducció” de les estructures d'unes àrees de saber a altres segons el mateix esquema amb diferents continguts, com ja començà a fer la Teoria General de Sistemes (L. Bertalanffy).

052.6.- I la confecció de llibres “a màquina” sobre les matèries més diverses, només que explicitant nous conceptes intercalats entre els ja existents i noves relacions inexplorades entre aquests conceptes. (Cf. “Cent passes per a una via d'humanitat”, apèndix de la tesi doctoral).

053.- Funció teòrica:

La Globalística té, no cal dir-ho, un alt interès teòric:

053.1.- La noció de curvatura ontològica obre el pas al moviment dialèctic mental. Ve a ser com el càlcul infinitesimal en matemàtiques. Controla els més petits canvis diferencials entre un concepte i un altre, que els fa mínimament contradictoris. Això ajuda a substituir la lògica clàssica per la dialèctica, més adaptada al canvi intrínsec de la realitat. Sempre cap traçar una tangent que simbolitzi el “moviment” tautològic de la lògica clàssica.

053.2.- També ajuda a precisar els diferents graus de distància i orientació de la contradicció, necessaris per a no incórrer en absurds. Potser la feina més difícil de la filosofia al llarg de la seva dilatada història ha estat la domesticació del “no”.

053.3.- En l'aspecte ontològic de la filosofia, un model global ha de permetre dibuixar ontologies regionals que corresponguin a les moltes disciplines especials ara existents. I ha d'ensenyar com cal corregir cadascuna d'elles per a què engalzin entre elles dins l'ontologia global.

053.4.- En particular la Globalística ha d'agermanar la mentalitat occidental a l'oriental sense desvirtuar-les, màximament avui dia en que la globalització de la informació és un fet. Caldrà, doncs, incloure-hi els avenços de la física quàntica, més intel·ligible desde les filosofies orientals que des de les occidentals (“El Tao de la física”, Fritjof Capra). També fa relacionables altres cultures del món.

054.- Funció transcendental:

Un model global inclourà l'espai de la transcendència metafísica i espiritual, on les parts es miren des de la perspectiva del tot.

054.1.- Aquest és un requisit per perfeccionar els estudis del gran moviment ecologista mundial. L'ecologia reclama la visió i el tractament de cada part des de la perspectiva conjunta. Però la visió del món de conjunt és inexperimentable, és territori metafísic de creença (*Glaubensraum*, Kant).

054.2.- També el territori de la mística-mítica, experiència i expressió sagrades, requereix espai propi i lligable a la resta de la globalitat.

055.- Funció terapèutica:

Un model global també demana vies de descens objectives i subjectives cap a les bases animals, vegetals, minerals i microfísiques de l'home per esbrinar les condicions de la seva salut física i mental, individual i col·lectiva i del seu restabliment en cas de perdre-la.

056.- Funció pacificadora:

L'enclaustrament en el propi albir, en el propi interès, en la pròpia opinió, especialitat, cultura, ètnia, religió, etc., porta a totes les guerres i a tots els conflictes. Una eina eficaç ens dirà com estimar l'enemic sense reduir-lo equívocament a amic. La globalitat duu a la no-violència.

057.- Funció empresarial:

L'empresa treballa especialitzadament. Però els seus gerents o directius han de tenir una mentalitat oberta i interdisciplinària per al tracte de personal molt variat, en condicions de competència sempre canviant, amb tecnologia en perpètua i accelerada mutació, amb mercat obert, internacionalitzat, amb precarietat i varietat laboral. Cada cop es demanen persones de formació més generalista.

058.- Funció seleccionadora:

Potser és la funció més important. Cal inventar una Globalística que faci d'intermediària entre la telemàtica (Internet, etc.) que aboca tones d'informació heterogènia i la cibernètica (robots, etc.) que s'alimenta d'informació homogeneïtzada i altament específica. Com el prisma òptic que rep la llum blanca heterogènia i la separa i classifica en els seus colors elementals segons l'arc de St. Martí (132.6).

FIGURES

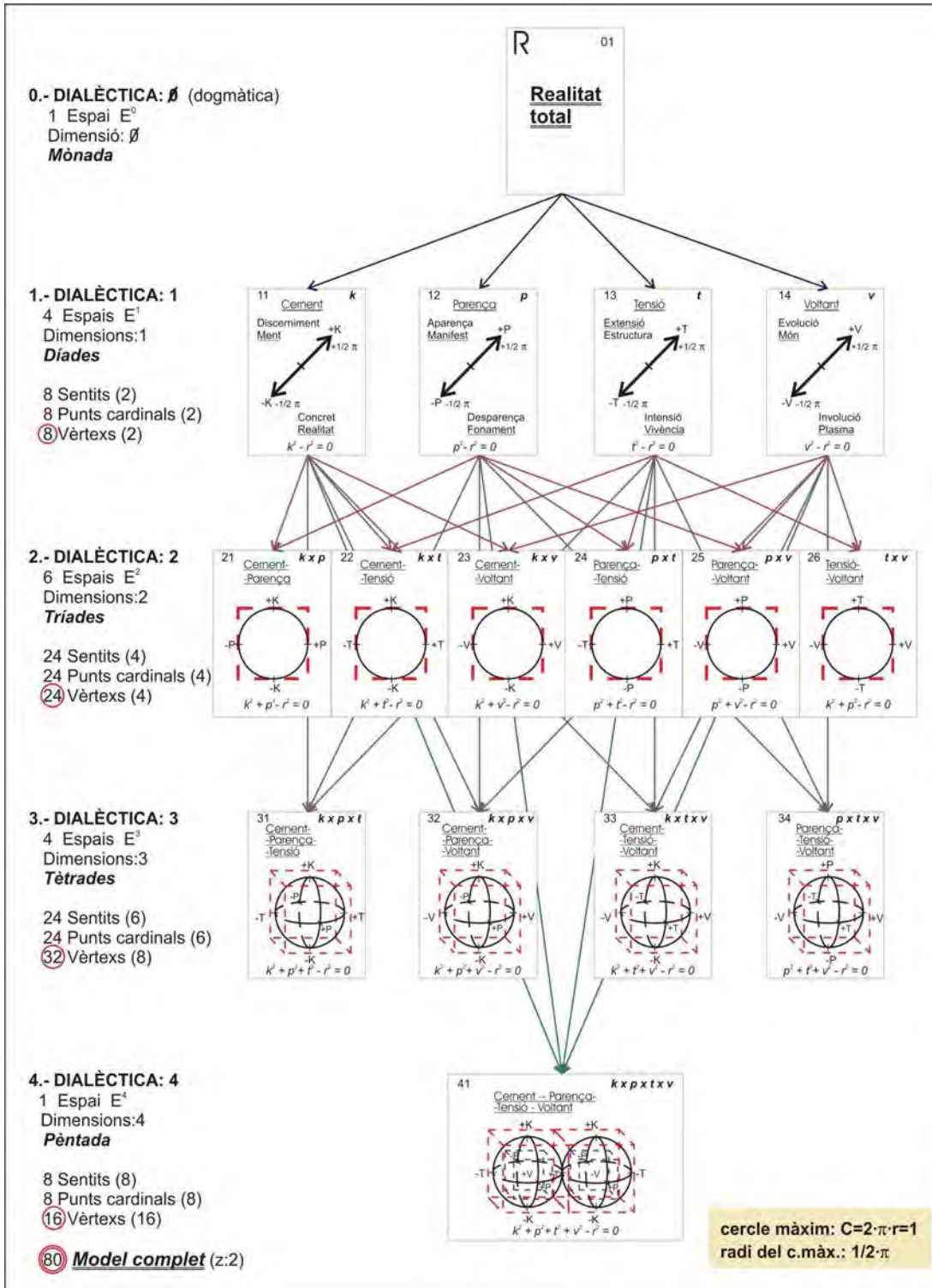

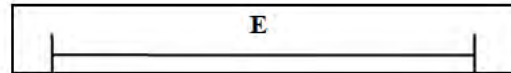
Fig. 0-1.- Art sistemàtic de mentalitzar realitat (0)

Quatre espais independents bàsics

{11} **Cernent** (k), {12} **Parença** (p), {13} **Tensió** (t), {14} **Voltant** (v)

d'una dimensió (E) limitada (segment)

cerclé màxim : $2\pi R = 1$ $E = 1/\pi = 0,318.309.886$ $R = \frac{1}{2\pi} = 0,159.154.943$

i dos sentits (2^1) oposats cadascuna

{1-1} **Replegament** (-), densificació, encongiment, enrotllament, implicació.

{1-2} **Desplegament** (+), dilució, desenvolupament, desenrotllament, explicació.

Segons condició dialèctica de circularitat (oposició)

$$\underline{x^2 - R^2 = 0} \quad \rightarrow \quad x = \pm R = \pm 0,159.154.943$$

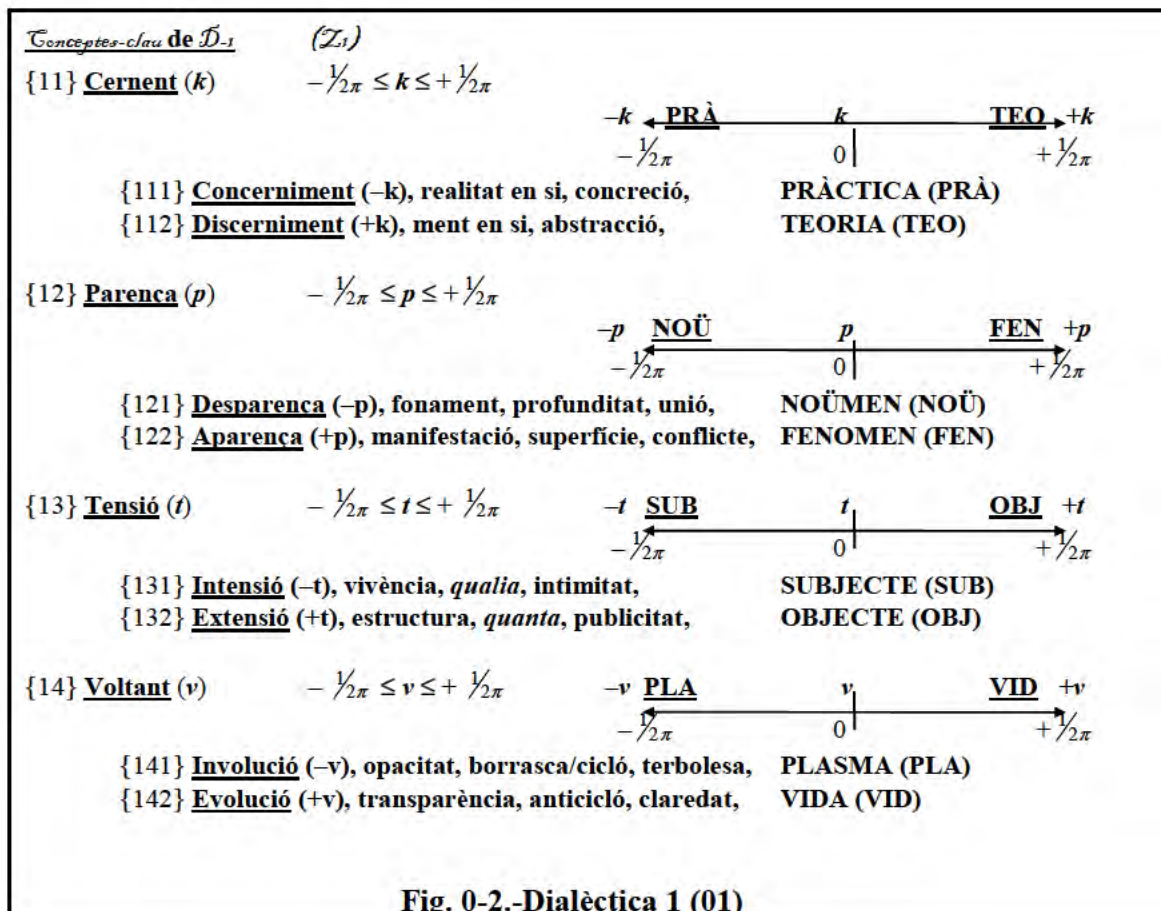

Fig. 0-2.-Dialèctica 1 (01)

10.- **PLEC** (*plico*, llat.), +/- *plegar, complexitat, perplexitat*.
Moviment dialèctic bàsic de la ment humana, fractalitat.

-(NO) : REPLEGAMENT	+ (SÍ) : DESPLEGAMENT
Redimensionament	dimensió nova
negació	afirmació
modèstia humana, límits	ambició divina, infinitud
reducció, simplificació	expansió, complicació
tot, vist des de la part	parts, vistes des del tot
implicació, "ordre" implicat	explicació, "ordre" explicat
filosofia del no, teologia negativa	filosofia del sí, teologia positiva
yin, principi femení	yang, principi masculí

11.- **CERNENT** (*cerno*, llat.), *k* : *cernir, recriminar, criteri, crítica, crisi*.
Dialèctica sud-nord, Indostan (Dràvides) - Himàlaia (*Upanishads*), Egipte - Grècia.

-k: CONCERNIMENT	+k : DISCERNIMENT
Cernent replegat	cernent desplegat
concreció	discreció, abstracció
pràctica , món	teoria, ment
opinió, <i>doxa</i> , intuïció	coneixement, <i>episteme</i> , enteniment

12.- **PARENT** (*pareo*, llat.), *p* : *parada, parar, compareixença, aparat*.
Dialèctica est-oest, orient-occident : Vedes, Tao - Aristòtil, Newton

-P : DESPARENÇA	+P : APARENÇA
Parent replegat	parença desplegada
<i>noesis noeseos</i> , noumen	<i>eidós</i> , fenomen
fonament	manifestació
<i>brahman</i> , l'altre món	<i>maia</i> , aquest món

13.- **TENS** (*tendo*, llat.), *t* : *tenda, tendó, atenció, contendent, contenidor*.
Dialèctica proper orient i Europa continental - Anglosaxons i nou Japó.
-Semites, eslaus, místics, renaixentistes, idealistes, romàntics, marxistes, hermenèutics.
+Averrois, Copèrnic, Galileu, Newton, empiristes, pragmàtics, positivistes, conductistes.

-t : INTENSIO	+t : EXTENSIO
Tensió replegada	tensió desplegada
subjecte, <i>res cogitans</i>	objecte, <i>res extensa</i>
vivència	estructura
intencionalitat	sense voler

14.- **VOLTANT** (*volvo*, llat.), *v* : *Voluta, voluble, revolució, devolució, embolic, desenvolupament*.

-v: INVOLUCIÓ	+v: EVOLUCIÓ
Voltant replegat (<i>spin</i>)	voltant desplegat
plasma	vida
neguentropia	entropia
nivell microfísic de la realitat	nivell macrofísic de la realitat

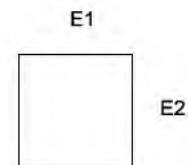
Fig. 0-3.- Dialèctica 1: etimologies i afinitats (014.32)

Dels quatre espais bàsics {1}, presos dos a dos, es deriven sis espais secundaris

- {21} Cernent - Parença ($k \times p$)
- {22} Cernent - Tensió ($k \times t$)
- {23} Cernent - Voltant ($k \times v$)
- {24} Parença - Tensió ($p \times t$)
- {25} Parença - Voltant ($p \times v$)
- {26} Tensió - Voltant ($t \times v$)

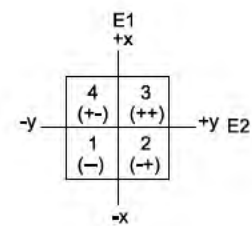
de dues dimensions ($E_1 \times E_2$) limitades (quadrat)

$$E^2 = 0,318.309.886^2$$

amb quatre (2^2) combinacions de dos sentits oposats, cadascuna

- {2...1} (--)
- {2...2} (-+)
- {2...3} (++)
- {2...4} (+-)

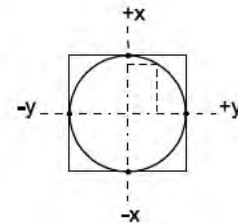

Segons condició dialèctica de circularitat (circumferència)

$$x^2 + y^2 - R^2 = 0 \quad \rightarrow \quad x = \pm \sqrt{R^2 - y^2} \quad y = \pm \sqrt{R^2 - x^2}$$

$$\rightarrow \quad x = R \cos \alpha \quad y = R \sin \alpha$$

Es poden definir in comptables conceptes en la circumferència entremig de cada dos conceptes-clau de D-1. Només definirem (Z2) els que estan exactament a mig camí ($x = y$) entre els vuit conceptes-clau de D-1.

$$|K'| = |P'| = |T'| = |V'| \quad \rightarrow \quad 2x^2 = R^2 \rightarrow x = \pm \frac{R}{\sqrt{2}} = \pm 0,112.539,529$$

$$\rightarrow \quad R \sin 45^\circ = R \cos 45^\circ = \pm 0,112.539,529$$

Fig. 0-4.- Dialèctica 2 (024.2)

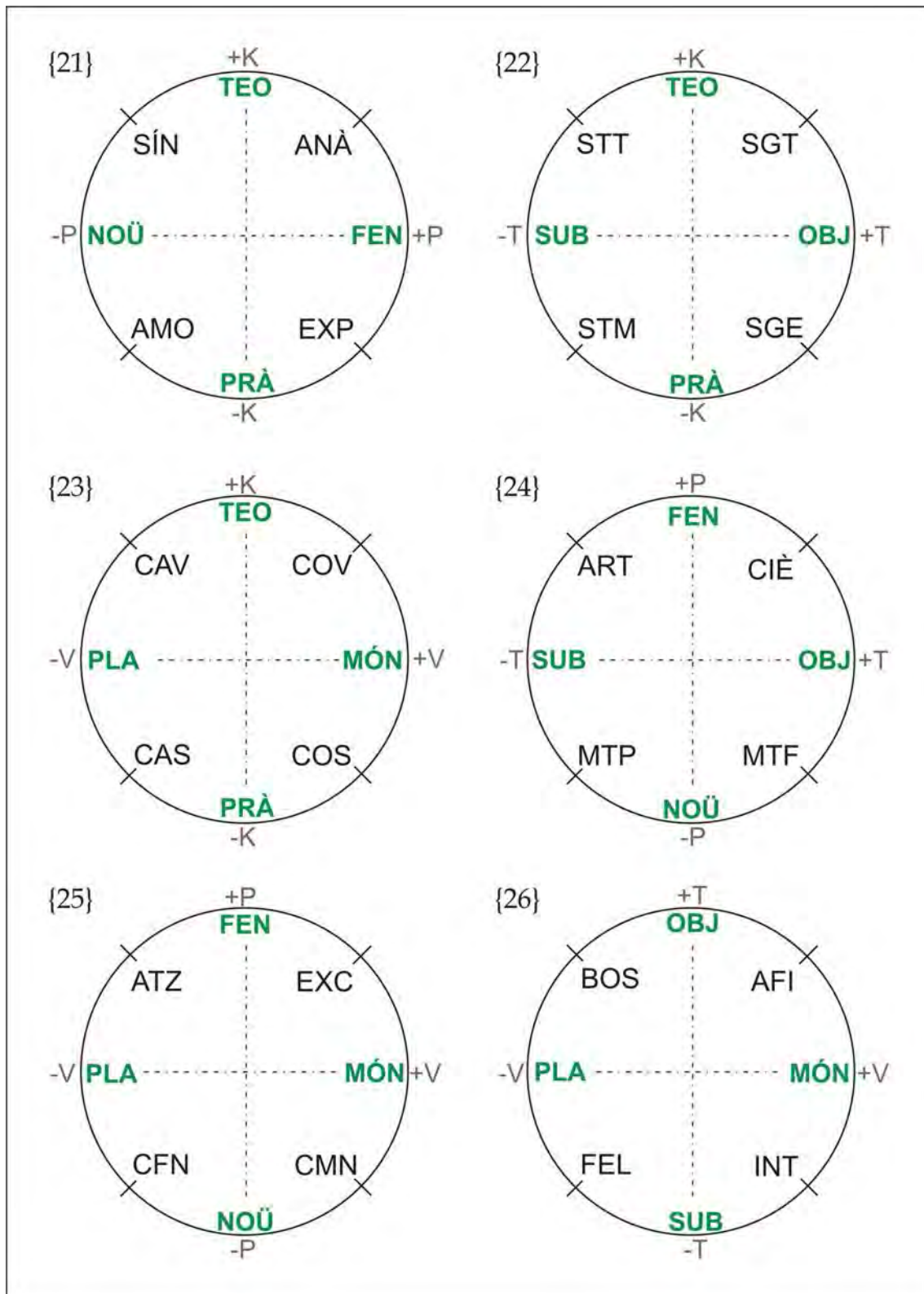

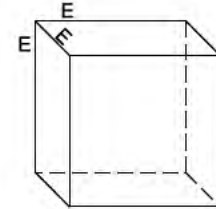
Fig. 0-5 Els 6 cercles canònics de la D2 (026.1)

Dels quatre espais bàsics {1}, presos tres a tres, es deriven quatre espais terciaris

- {31} Cernent - Parença - Tensió ($k \times p \times t$)
- {32} Cernent - Parença - Voltant ($k \times p \times v$)
- {33} Cernent - Tensió - Voltant ($k \times t \times v$)
- {34} Parença - Tensió - Voltant ($p \times t \times v$)

de tres dimensions ($E_1 \times E_2 \times E_3$) limitades (cub regular)

$$E^3 = 0,318.309.886^3$$

amb vuit (2^3) combinacions de dos sentits oposats, cadascuna

- {3...1} (---) {3...5} (+--)
- {3...2} (--+) {3...6} (+-+)
- {3...3} (-++) {3...7} (+++)
- {3...4} (-+-) {3...8} (++-)

	+x		+x		
	8	7	6	5	
-z	(++)	(+++)	(++)	(+-)	-z
	4	3	2	1	
	(-+-)	(-++)	(-+)	(--)	

Segons condició dialèctica de circularitat (superfície esfèrica)

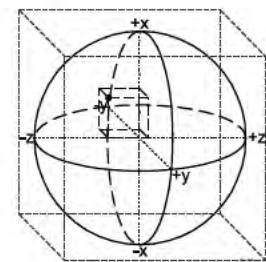
$$x^2 + y^2 + z^2 - R^2 = 0 \quad \rightarrow \quad x = \pm \sqrt{R^2 - y^2 - z^2} \quad y = \pm \sqrt{R^2 - x^2 - z^2}$$

$$z = \pm \sqrt{R^2 - y^2 - x^2}$$

$$\rightarrow \quad z = R \sin 35'264.39^\circ \quad y = R \cos 35' \dots \sin 45^\circ$$

$$x = R \cos 35' \dots \cos 45^\circ$$

Es poden definir in comptables conceptes en la superfície esfèrica entremig de cada tres conceptes-clau de D-1. Només definirem (Z2) els que estan exactament a mig camí ($x = y = z$) entre els vuit conceptes-clau de D-1.

$$|K''| = |P''| = |T''| = |V''| \quad \rightarrow \quad 3x^2 = R^2 \rightarrow x = \pm \frac{R}{\sqrt{3}} = \pm 0,091.888,149$$

$$\rightarrow \quad R \sin 35'264.39 = \pm 0,091.888,149$$

Fig. 0-6.- Dialèctica 3 (034.2)

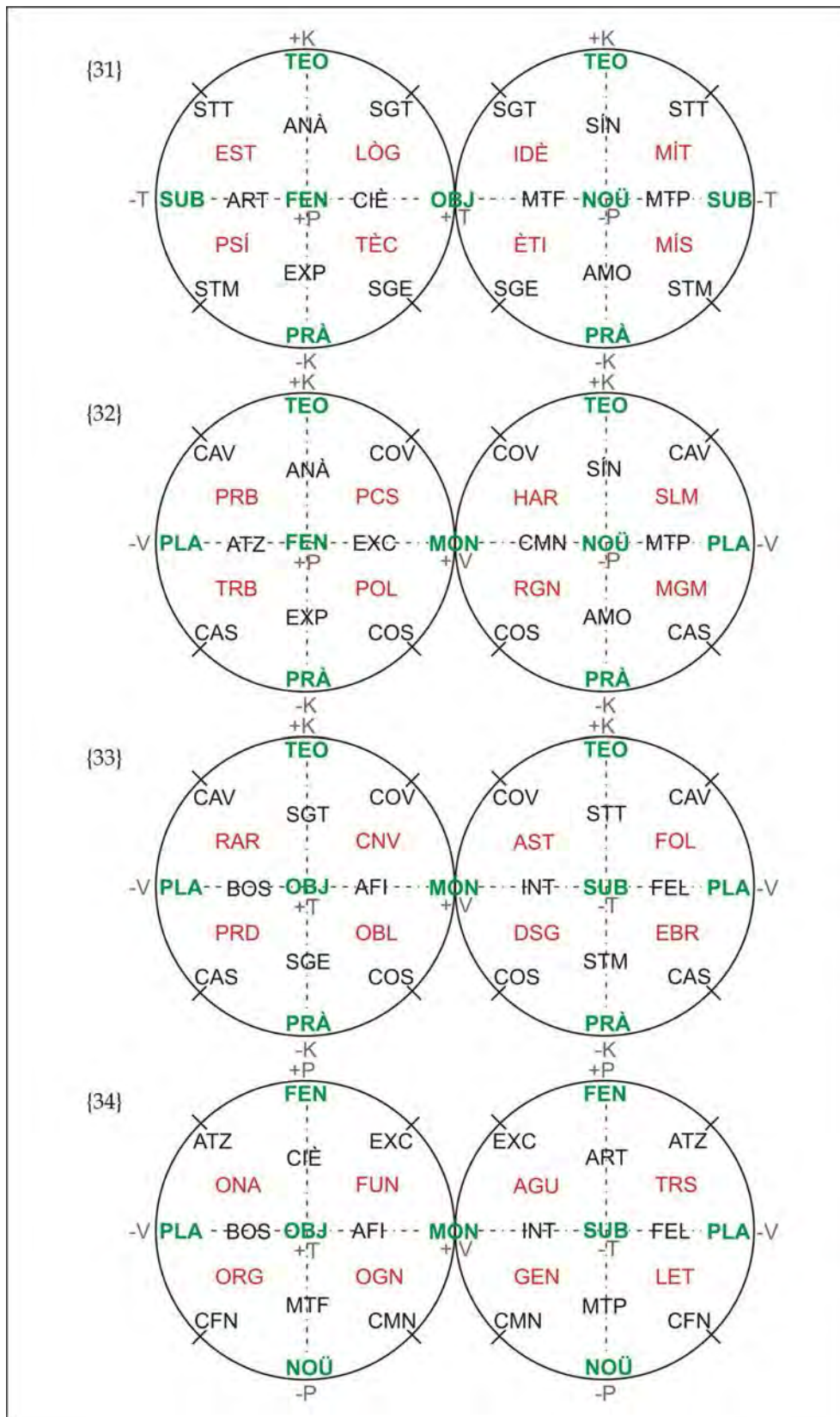

Fig. 0-7.- Les quatre esfers canòniques de la D3 (036)

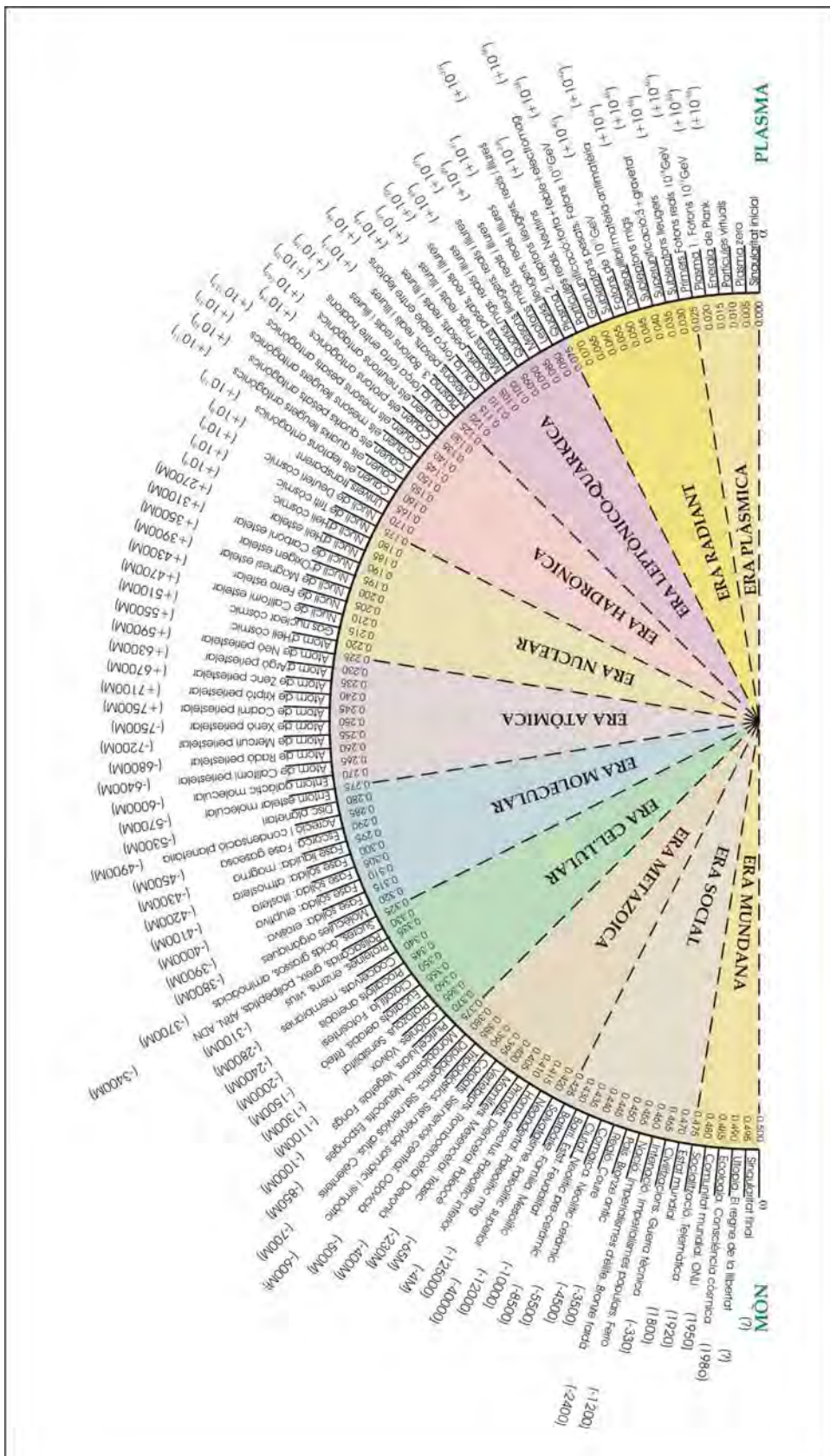

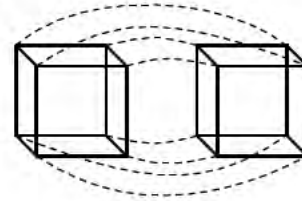
Fig. 0-8.- Els 10 nivells de PLASMA a MÓN (043.3)

Dels quatre espais bàsics {1}, presos tots quatre ensembles, es deriva un únic espai quaternari final

{41} Cernent - Parença - Tensió - Voltant ($k \times p \times t \times v$)

de quatre dimensions ($E_1 \times E_2 \times E_3 \times E_4$) limitades (hipercub regular)

$$E^4 = 0,318.309^4$$

amb vuit (2^3) combinacions de dos sentits oposats, cadascuna

{411} (----)	{415} (-+--)	{419} (+---)	{41D} (++--)
{412} (---+)	{416} (-+-+)	{41A} (+--+)	{41E} (+-+)
{413} (--++)	{417} (-+++)	{41B} (--++)	{41F} (++++)
{414} (-+-)	{418} (-++-)	{41C} (+--+)	{410} (+++-)

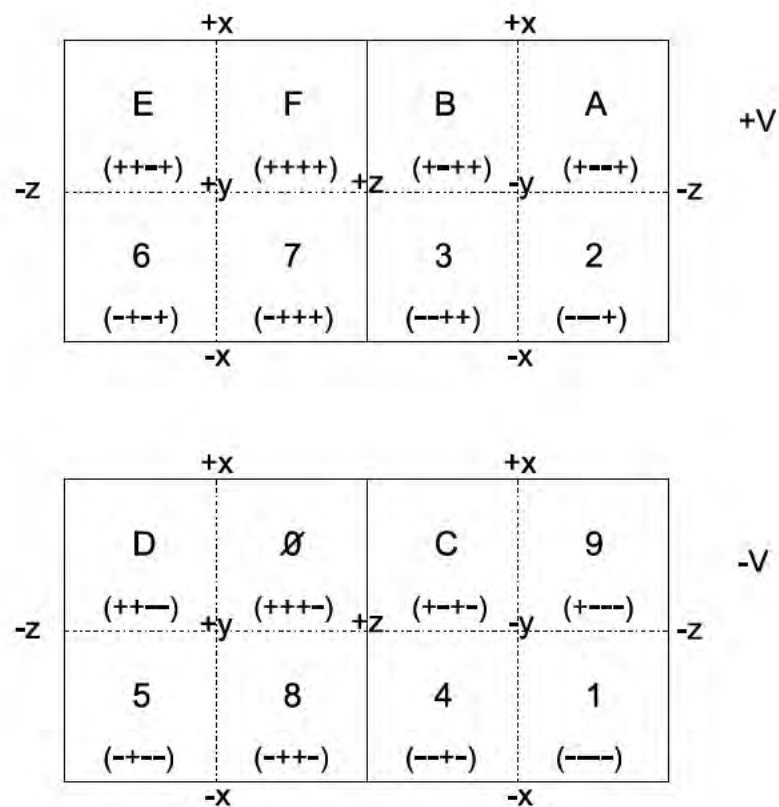

Fig. 0-9 Dialèctica 4-1(044.2)

Segons condició dialèctica de circularitat (volum hiperesfèric)

$$x^2 + y^2 + z^2 + v^2 - R^2 = 0$$

$$\rightarrow x = \pm \sqrt{R^2 - y^2 - z^2 - v^2} \quad y = \pm \sqrt{R^2 - x^2 - z^2 - v^2}$$

$$z = \pm \sqrt{R^2 - x^2 - y^2 - v^2} \quad v = \pm \sqrt{R^2 - x^2 - y^2 - z^2}$$

$$\rightarrow v = R \sin 30^\circ, z = R \cos 30^\circ \sin 35'264.39^\circ,$$

$$y = \cos 30^\circ \cos 35^\circ \dots \sin 45^\circ, x = R \cos 30^\circ \cos 35^\circ \dots \cos 45^\circ$$

Es poden definir in comptables conceptes en l'espai tridimensional del volum hiperesfèric entremig de cada quatre dels vuit conceptes-clau de D-1 (tetraedre regular esfèric).

Només definirem (Z2) els que estan precisament a mig camí ($x = y = z = v$) entre els vuit conceptes-clau de D-1.

$ K'''' = P'''' = T'''' = V'''' $	$\rightarrow 4x^2 = R^2 \rightarrow x = \pm \frac{R}{2} = \pm 0,079.577.471$
	$\rightarrow R \sin 30^\circ = \pm 0,079.577.471$

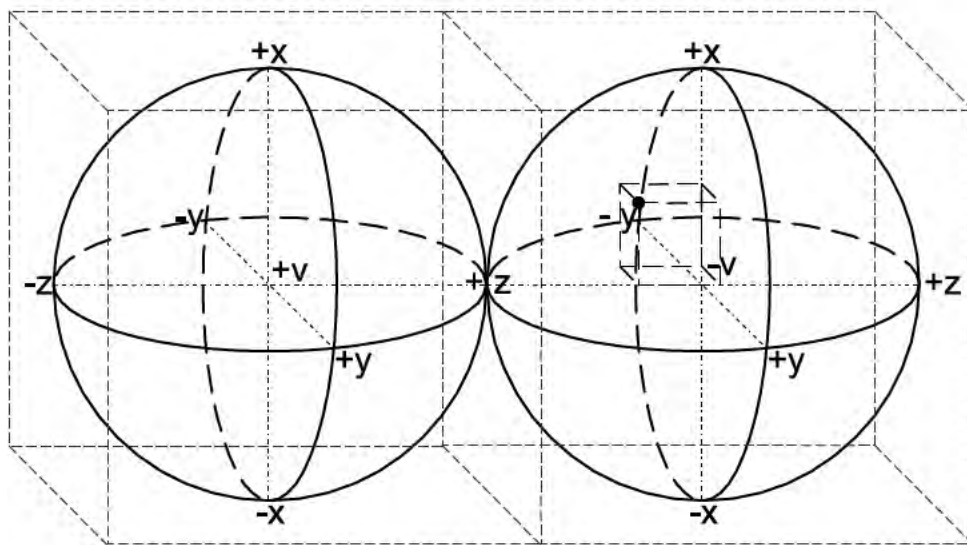

Fig. 0-10. Dialèctica 4-2 (044.2)

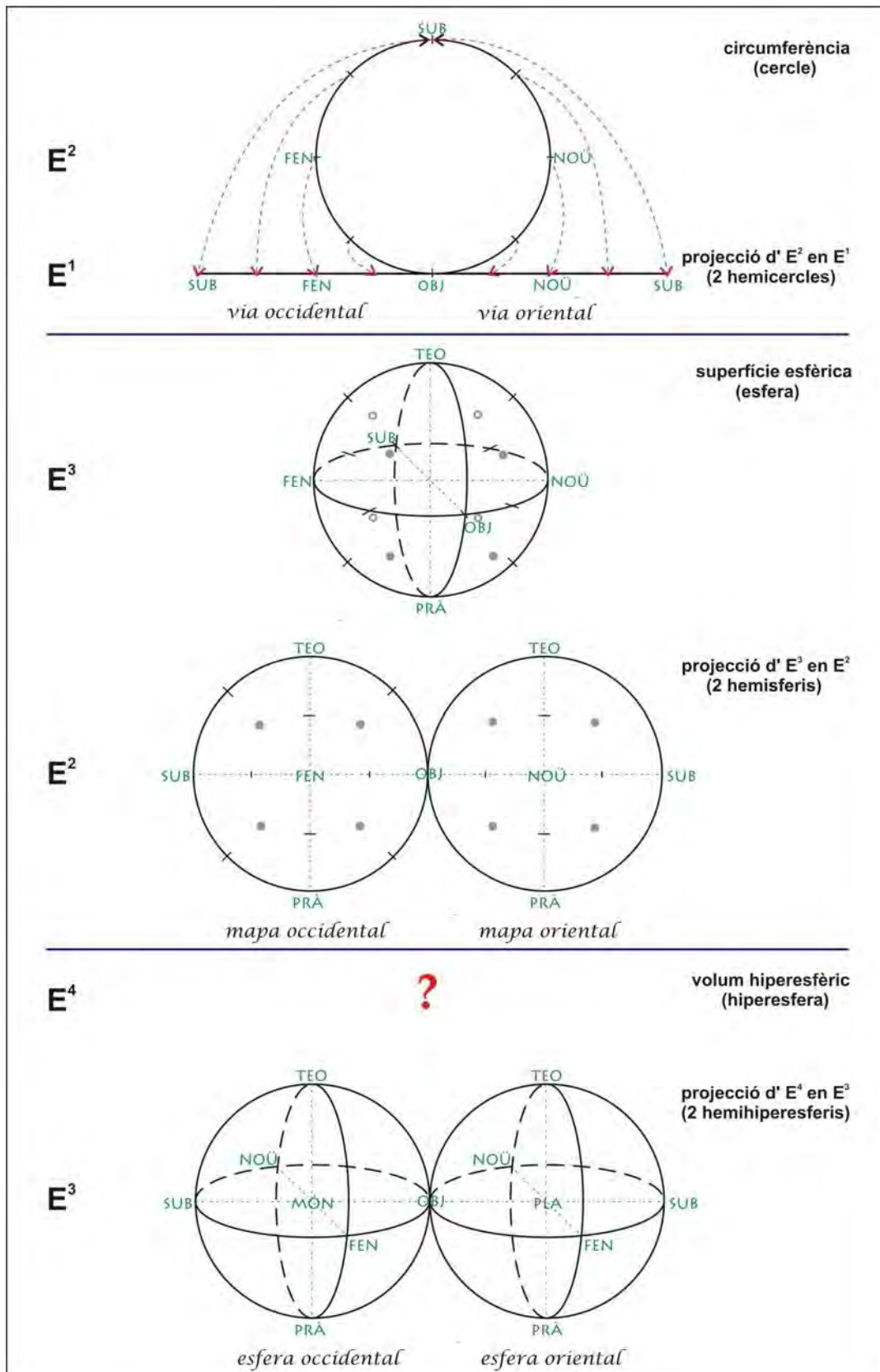
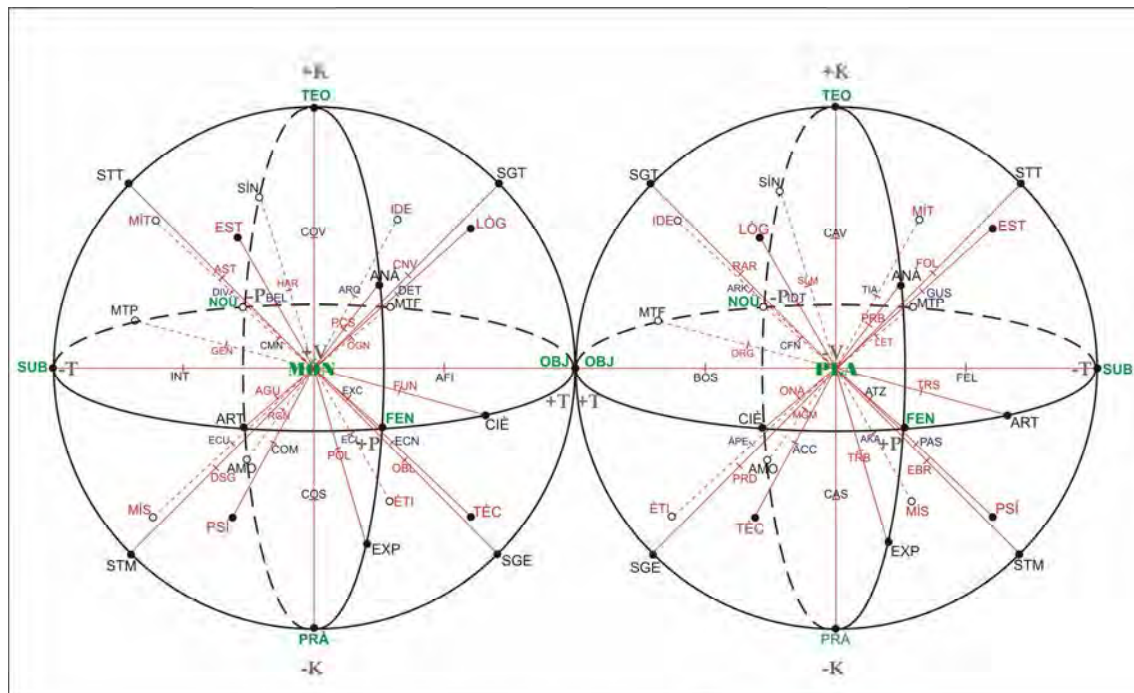

Fig. 0-11.- Projeccions esfèriques de E_n a E_{n+1} (045)

TERME	αΛΦΗΒΟΤ	ΔΙΦΘΕΡΑΓΟΡΑ	ΣΥΝΤΗΤΑΜΕ
111. ΠΡΑΚΤΙΚΑ	(PRA)	-k 0 0 0	TEORIA
112. TEORIA	(TEO)	+k, 0, 0, 0.	PRACTICA
121. ΝΟΨΜΕΝ	(NOU)	0, -p, 0, 0.	FENOMEN
122. FENOMEN	(FEN)	0, +p, 0, 0.	NOUMEN
131. SUBJECTE	(SUB)	0, 0, -t, 0.	OBJECTE
132. OBJECTE	(OBJ)	0, 0, +t, 0.	SUBJECTE
141. PLASMA	(PLA)	0, 0, 0, -v.	MÓN
142. MÓN	(MÓN)	0, 0, 0, +v.	PLASMA
211. AMOR	(AMO)	-k, -p, 0, 0.	ANÁLISI
212. EXPERIÈNCIA	(EXP)	-k, +p, 0, 0.	SÍNTESI
213. ANÁLISI	(ANA)	+k, +p, 0, 0.	AMOR
214. SÍNTESI	(SIN)	+k, -p, 0, 0.	EXPERIÈNCIA
221. SENTIMENT	(STM)	-k, 0, -t, 0.	SIGNIFICAT
222. SIGNE	(SGE)	-k, 0, +t, 0.	SENTIT
223. SIGNIFICAT	(SGT)	+k, 0, +t, 0.	SENTIMENT
224. SENTIT	(STT)	+k, 0, -t, 0.	SIGNE
231. CAOS	(CAS)	-k, 0, 0, -v.	COSMOVISIÓ
232. COSMOS	(COS)	-k, 0, 0, +v.	CAOVISIÓ
233. COSMOVISIÓ	(COV)	+k, 0, 0, +v.	CAOS
234. CAOVISIÓ	(CAV)	+k, 0, 0, -v.	COSMOS
241. METAPSIQUICA	(MTP)	0, -p, -t, 0.	CIÈNCIA
242. METAFÍSICA	(MTF)	0, -p, +t, 0.	ART
243. CIÈNCIA	(CIÈ)	0, +p, +t, 0.	METAPSIQUICA
244. ART	(ART)	0, +p, -t, 0.	METAFÍSICA
251. CONFINAMENT	(CFN)	0, -p, 0, -v.	EXACTITUD
252. COMUNIÓ	(CMN)	0, -p, 0, +v.	ATZAR
253. EXACTITUD	(EXC)	0, +p, 0, +v.	CONFINAMENT
254. ATZAR	(ATZ)	0, +p, 0, -v.	COMUNIÓ
261. FELICITAT	(FEL)	0, 0, -t, -v.	AFINITAT
262. INTENCIÓ	(INT)	0, 0, -t, +v.	BOSÓ
263. AFINITAT	(AFI)	0, 0, +t, +v.	FELICITAT
264. BOSÓ	(BOS)	0, 0, +t, -v.	INTENCIÓ
311. MÍSTICA	(MIS)	-k, -p, -t, 0.	LÒGICA
312. ÈTICA	(ETI)	-k, -p, +t, 0.	ESTÈTICA
313. ΤΕΧΝΙΚΑ	(TEC)	-k, +p, +t, 0.	MÍTICA
314. PSÍQUICA	(PSÍ)	-k, +p, -t, 0.	IDEICA
315. ΜΙΤΙΚΑ	(MIT)	+k, -p, -t, 0.	ΤΕΧΝΙΚΑ
316. ΙΔΕΙΚΑ	(IDE)	+k, -p, +t, 0.	PSÍQUICA
317. ΛΟΓΙΚΑ	(LOG)	+k, +p, +t, 0.	MÍSTICA
318. ΕΣΤÈΤΙΚΑ	(EST)	+k, +p, -t, 0.	ÈΤΙΚΑ
321. ΜΑΓΜΑ	(MGM)	-k, -p, 0, -v.	PRECISIÓ
322. REGNE	(RGN)	-k, -p, 0, +v.	PROBABILITAT
323. POLIDESΑ	(POL)	-k, +p, 0, +v.	SUBLIM
324. ΤΥΡΒΥΛÈNCΙΑ	(TRB)	-k, +p, 0, -v.	HARMONIA
325. SUBLIMITAT	(SLM)	+k, -p, 0, -v.	POLIDESΑ
326. HARMONIA	(HAR)	+k, -p, 0, +v.	ΤΥΡΒΥΛÈNCΙΑ
327. PRECISIÓ	(PCS)	+k, +p, 0, +v.	MΑΓΜΑ
328. PROBABILITAT	(PRB)	+k, +p, 0, -v.	REGNE
331. ΕΜΒΡΙΑΓΥΕΣΑ	(EBR)	-k, 0, -t, -v.	CONVENCIÓ
332. DESIG	(DSG)	-k, 0, -t, +v.	RARESA
333. ΟΒΛΙΓΑΚΙÓ	(OBL)	-k, 0, +t, +v.	FOLLIA
334. ΠΡΟΔΙΓΙ	(PRD)	-k, 0, +t, -v.	ASTÚCIA
335. FOLLIA	(FOL)	+k, 0, -t, -v.	ΟΒΛΙΓΑΚΙÓ
336. ASTÚCIA	(AST)	+k, 0, -t, +v.	ΠΡΟΔΙΓΙ
337. CONVENCIÓ	(CNV)	+k, 0, +t, +v.	ΕΜΒΡΙΑΓΥΕΣΑ
338. RARESA	(RAR)	+k, 0, +t, -v.	DESIG
341. LETARGIA	(LET)	0, -p, -t, -v.	FUNCIÓ
342. GENI	(GEN)	0, -p, -t, +v.	ONA
343. ÓRGAN	(OGN)	0, -p, +t, +v.	TRÁNSIT
344. ÓRGÓ	(ORG)	0, -p, +t, -v.	AGUDESA
345. TRÁNSIT	(TRS)	0, +p, -t, -v.	ÓRGAN
346. AGUDESA	(AGU)	0, +p, -t, +v.	ÓRGÓ
347. FUNCIÓ	(FUN)	0, +p, +t, +v.	LETARGIA
348. ONA	(ONA)	0, +p, +t, -v.	GENI
411. AKAIXA	(AKA)	-k, -p, -t, -v.	DETERMINACIÓ
412. ECUMENE	(ECU)	-k, -p, -t, +v.	INDETERMINACIÓ
413. ECOLOGIA	(ECL)	-k, -p, +t, +v.	GUST
414. ÁPEIRON	(ÁPE)	-k, -p, +t, -v.	BELLESA
415. PASSIÓ	(PAS)	-k, +p, -t, -v.	ARQUETIP
416. COMUNITAT	(COM)	-k, +p, -t, +v.	ARKHÈ
417. ECONOMIA	(ECN)	-k, +p, +t, +v.	TIAMAT
418. ACCIÓ	(ACC)	-k, +p, +t, -v.	DIVINITAT
419. TIAMAT	(TIA)	+k, -p, -t, -v.	ECONOMIA
41A. DIVINITAT	(DIV)	+k, -p, -t, +v.	ACCIÓ
41B. ARQUETIP	(ARO)	+k, -p, +t, +v.	PASSIÓ
41C. ARKHÈ	(ARK)	+k, -p, +t, -v.	COMUNITAT
41D. GLÓRIA	(GLO)	+k, +p, -t, -v.	ECOLOGIA
41E. BELLESA	(BEL)	+k, +p, -t, +v.	ÁPEIRON
41F. DETERMINACIÓ	(DET)	+k, +p, +t, +v.	AKAIXA
41G. INDETERMINACIÓ	(IDT)	+k, +p, +t, -v.	ECUMENE

Fig. 0-12. Els 80 Termes (046)

V - La hipersfera canònica de la D-4 polaritzada en **MÓN-PLASMA**

(0-13)

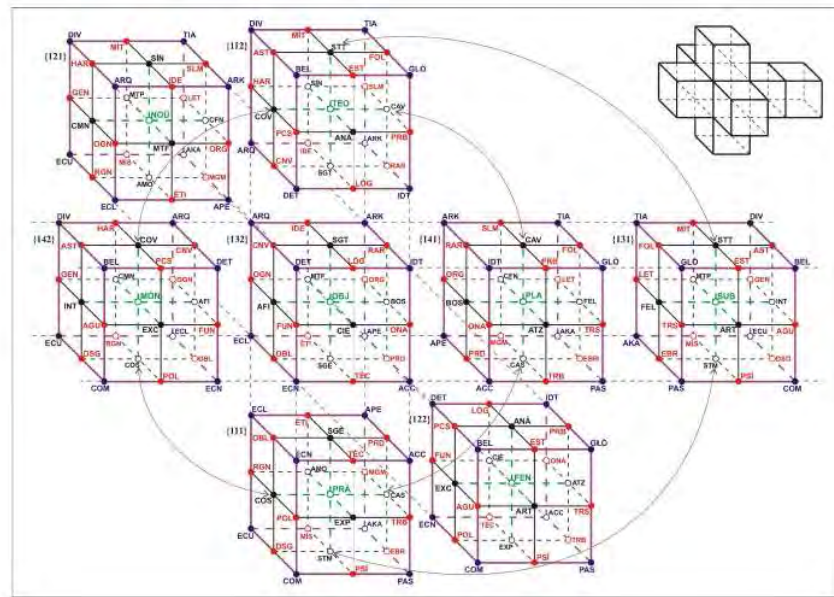

Fig. 0-14.- E1s 8 cubes hyperfocias (046)

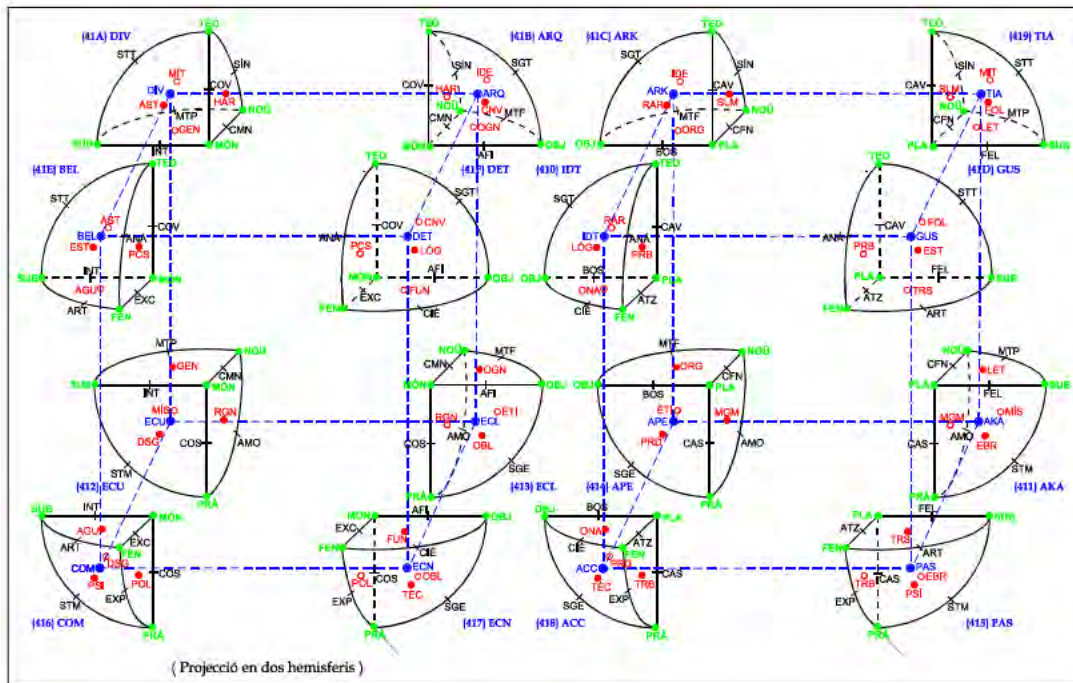

Fig. 0-15.- Els 16 tetràedres hiperesfèrics (046)